

Avancinus Miklós S. J.

II.

A szenvedő

Jézus

Szalézi Művek, Rákospalota

Lelkiélet kis könyvei.

---

1. Paul de Jaegher S. J.

A JÉZUS KRISZTUSSAL AZONOSULT ÉLET

Ára 80 fillér.

2. Ligouri Szent Alfonz

A BOLDOGSÁGOS SZŰZ MÁRIA ERÉNYEI

Ára 50 fillér.

3. **ARANYKÖNYV**

vagyis az alázatosság gyakorlása

Ára 60 fillér.

4. **SZALÉZI SZENT FERENC SZIVE**

Ára 60 fillér.

5. **MÁSFÉLEZERÉVES IGÉK**

Szemelvények Szt Ágoston
beszédeiből. Ára 60 fillér.

A SZENVEDŐ JÉZUS

LELKIÉLET KIS KÖNYVEI

IX.

AVANCINUS MIKLÓS S. J.

JÉZUS KRISZTUS ÉLETE ÉS TANÍTÁSA ELMÉLKEDÉSEKben.

II. RÉSZ

A SZENVEDŐ JÉZUS

SZALÉZI MŰVEK,
RÁKOSPALOTA.

AVANCINUS MIKLÓS S. J.

A
SZENVEDŐ JÉZUS

ELMÉLKEDÉSEK
HETVENEDVASÁRNAPTÓL
HÚSVÉTIG

LATIN EREDETIBŐL ÁTDOLGOZTA
NAGY IMRE LEÓ

SZALÉZI MŰVEK,
RÁKOSPALOTA.

**Nihil obstat. *Carolus Szitkey* censor
dioecesanus. 929/1935. Imprimatur Vacii,
die 25-a Februarii 1935. † *Stephanus*,
episcopus Vaciensis.**

Don Bosco Nyomda, Rákospalota.

Hetvened vasárnap hete.

90. ELMÉLKEDÉS.

Vasárnap.

1. Az isteni dolgokról mi emberek csak emberi módon tudunk gondolkodni. Amikor tehát az evangéliumban azt olvassuk, hogy a farizeusok és írástudók összejöttek Jézus ellen tanácskozásra: mert ez az ember sok jelet teszen; szinte önkéntelenül is eszünkbe jön, ugyan mi lehetett az oka annak, hogy a teljes Szentháromság elhatározta Jézus halálát és az emberi nem megváltását? Felmerült a nagy kérdés: Mit cselekedjünk? Az isteni igazságosság feltárta az első ember bűnének rettenetességét; 1. mert az Isten parancsát megszegve magát az Istent vette semmibe; 2. pedig a parancsot igen könnyen megtarthatta volna; 3. sőt

nem menthető a gonoszsága sem, hiszen annyi felvilágosító és segítő kegyelmet nyert, lázongó szenvedélyekkel sem kellett küzdenie; 4. végül nem volt reá hatással sem Isten fenyegetése, sem a bukott angyalok megbüntetése. Ezek alapján nem érdemel ez az ember irgalmat, hanem vegye el igazságos büntetését. Lám, mily nagy gonoszság a bűn! Forduljunk el tőle utálattal és féljünk az igazságos Istentől!

2. De az isteni irgalmasság, bár elismerte a bűnnek rettenetességét, mégis menteni igyekezett az embert.

1. Gyarló az ember, földből alkotott és a sátán megkísértésére esett bűnbe. 2. Az angyalok nem mind buktak el, de ezzel az egész emberi nem elkárhoznék, a sátán diadalmaszkodnék, Istent többé nem illetné meg az irgalmas név, csakis a kegyetlenül igazságos, sőt ez esetben az irgalmasság gyakorlására sem a múltban, sem a jövőben nem nyílik alkalom, de ami a legfontosabb, az

isteni jóság egyenesen megköveteli a megkegyelmezést. Bizony mi is rá-szorulunk az irgalomra. Dicsérjük azért Isten irgalmát, adjunk érette hálát, reméljünk és fohászkodjunk.

3. A farizeusok kímondották Jézusra a halálos ítéletet: Hasznosabb, hogy egy ember haljon meg... mintsem az egész nemzet elvessen. (Jn. 11, 50.) A Szentháromság is így határozott. Inkább megkönyörül, mint megtorol. Amikor igazságos, ezt a mi gonoszságunk váltja ki, míg az irgalmasság az ő jóságából származik. Oh mennyire hasznosabb ez úgy az Isten dicsőségének a kinyilvánulására, mint az emberek üdvére. Ezt el kell ismernünk, érette imádás, dicséret és szeretet illeti meg az Istent. Jaj! meg ne bántsuk ezt a nagy jóságot, benne legyen minden bizodalunk. Mert ez a jóság kötelességet is ró reánk, szeretnünk kell őt és neki szolgálnunk. Így vált valóra, amit a zsoltáros megénekelt: Az igazságosság és a béke csókolóztak.

91. ELMÉLKEDÉS.

Hétfő.

1. Amit az evangéliumban olvassunk, szinte megrettent minket. Mert egybegyűjték a főpapok és farizeusok a tanácsot és mondák: Mit cselekedjünk, mert ez az ember sok csodajelt teszen . . . hasznosabb . . . hogy egy ember haljon meg. (Jn. 11, 47. 50.) Íme azok határozták el Jézus halálát, kik ellenségei, kik irigyelték az ő dicsőségét, mert hogy csodákat tesz és a nép előtt nagy tiszteletben áll. Olyanok ítélik, kiket a gyűlölet és irigység elvakított. Összejöttek, de nem az igazságszeretet, hanem a gonoszság hozta őket össze, mert: Tanácsot tartanak, hogy Jézust álnoksággal megfogják és megölik. (Mt. 26, 4.) Hát ezt érdemelte meg Jézus azért, hogy körüljárt és mindenkivel jót tett? Igazság-érzetünk ugyan fellázadt volna, ha e gyűlésen ott lettünk volna; pedig mi sem teszünk másként. Hányszor Jézus

halálára szavaztunk és elfordultunk Istentől, mert szenvedélyeinkkel tartottunk tanácsot és reájuk hallgattunk! Oh mi hálátlanok! Nem ezt érdemelte meg tőlünk Jézus.

2. Annyira gyűlölték és megvetették Jézust, hogy még csak nevén sem említették őt. Nyíltan megvallják, mert le nem tagadhatják, hogy Jézus sok csodajelt tesz, de mert földi országukat féltik, ellene foglalnak állást. Többre becsülik az országot, mint az Istent. Örült esztelenség! De vigyázz, mert magad ellen is ítéletet mondottál. Istent talán nem vetted meg, de mégsem az ő méltóságának megfelelőleg tisztelted őt. A földieket hajszoltad és az Istent mellőzted. Ne feledd, Isten a te egyetlen javad, csakis őt szeresd és neki szolgálj!

3. Kegyetlen ítélet! Haljon meg az ártatlan, a próféta, a Messiás, a csodatevő; minden vád nélkül, a kihallgatást és bizonyítást feleslegesnek tartják. Ezt hasznosabbnak tar-

tották. Hallatlan gonoszság! De íme az Isten még ezt a gonoszságot is az emberek javára fordítja, mert ez az ő természete. Oh milyen boldog, ki az Istent utánozni tudja! Megvetnek? Légy alázatos. Gyötörnek? Légy béketűrő. Minden teremtmény az Isten dicsőségére indítson. Így valóra váltod, amit az apostol mondott: Az Istent szeretőknek minden javokra szolgál. (Róm. 8, 28.)

92. ELMÉLKEDÉS.

Kedd.

1. A bélpoklos Simonnak házában Lázár feltámasztása után a hálás lelkek Jézus tiszteletére nagy vacsorát rendeztek. Az Irás szerint: Vacsorát szerzének tehát ott neki és Márta szolgálja. (Jn. 12, 2.) Ime Márta más házában szolgál Krisztusnak. Aki igazán szeret, az minden alkalmat megragad szeretetének kimutatására. Hogy hol, kinek a házában, azzal nem törődik, mert mindenütt

otthon van és önként vállalja a szolgálatot. S mi hány remek alkalmat elmulasztunk! Miért? Mert nincs meg szívünkben az igazi szeretet. Pedig mennyi érdemet szerezhethénk ezzel. De vigyázzunk! Ne bántson az minket, hogy amíg mi csaknem megszakadunk a munkában, addig mások tétlenül hevernek. Isten kinek-kinek megszabta, hogy és miként szerezhethet érdemeket. Te így szerezhetsz és csakis így lehetsz kedves Istennél.

2. A vacsorán Mária Magdolna is ott volt. És mit tett most? Cselekedetével tolmácsolta, mit Jézussal szemben érzett. Az Irás szerint: Mária egy font drága tiszta nárdusz kenetet vön és megkené Jézus lábait és hajával törölgeté. (Jn. 12, 3.) Nem először tette ezt. Megtérésekor is így cselekedett; de most hálaból tette. Micsoda alázatosság! Mások jelenlétében leborul Jézus lábaihoz. Minő maga megvetés, szeretet, háladatosság! Az előtte legdrágábbat áldozza

Istennek. És Jézusnak tetszett is ez. Tanulhatunk tőle. Istennek mindig értékeset, szerető szívből fakadó ajándékot adjunk, hiszen mi is nap-nap után drágalátos dolgokat kapunk az Istentől.

3. Nem csoda tehát: hogy a ház megtelék a kenet illatával. (Jn. 12. 3.) Szent Pál azt mondja: Krisztus jó illata vagyunk. (Kor. I. 2, 15.) Bizony ennek kellene lennünk. Tetteink jó illata a felebarátunk épülése. A jámbor, az erényes ember jó példája betölti az egész házat jó illattal. Minél nagyobb a működési körünk, annál inkább árasztanunk kell a jó példa illatát, mert az öregek és magas állásúak jó példája útmutatás a fiatalabbaknak és az alattvalóknak. De jaj nekünk, ha a jó példát gúny tárgyává tesszük, vagy rossz példát adunk, mert akkor áll reánk az Úr feddő szava: Megposhasztottad a mi illatunkat. (Móz. II, 5, 21.)

93. ELMÉLKEDÉS.

Szerda.

1. Még a szentek sincsenek hiba nélkül. Az ember mindig ember marad, bár Isten nagy kegyelmei sok gyarlóságból kiemelik őt. És az emberi gyengeségek még a legfenköltőbb cselekedetben is találnak hibát. Így már megértjük az Irást: Látván ezt a tanítványok, neheztelének. (Mt. 26, 8.) Nehezteltek Mária Magdolnára, mivel hogy olyan drága kenetet öntött Jézusra. Pazarlást, meg gondolatlanságot láttak csak cselekedetében és nem látták meg szívében azt a határtalan szeretetet, amelyvel ezt cselekedte. Mindig akadnak emberek, sokszor jámbor emberek, kik cselekedeteinket félremagyarázzák, leszólják, akár tudatlanságból, akár gonoszságból. Sőt nem egyszer az előljárók is. Erre el kell készülnünk. Ne adjunk az emberi vélekedésre, hanem csakis az Isten tetszését keressük. Az emberek csak

a külsőt látják, míg Isten a szívben olvas. Mások cselekedeteit magyarázzuk mindig jóra, csak a jót lássuk meg azokban.

2. Miként Máté és Márk mondja, az apostolok zúgolódtak, azonban Szent Jánosnál azt olvassuk: Mondá egy az ő tanítványai közül, iskárióti Júdás. (Jn. 12, 4.) Szent Ágoston ezt úgy magyarázza, hogy Júdás fakadt ki és a többiek helyeselték ezt. Ime egyetlen zúgolódó gyakran egész társaságot magával ragad. Tartózkodjunk a zúgolódástól; se ne kezdjük, se ne folytassuk azt. Elkerüljük ezt a veszélyt, ha mások tetteit jóra magyarázzuk.

3. A gonoszság oly visszataszító, hogy valami szép köntösbe kell öltöztetnünk, hogy az embereket megteveszthessük. Így tett Júdás is. Az alamizsnálkodást, a szegényeket tolja előtérbe: Mert ezt drágán el lehetett volna adni és a szegényeknek osztani. (Mt. 26, 9.) Mintha bizony a szegények lettek volna az eszében

és nem az bántotta, hogy ezt a drága kenetet eladva árát szépen elsikkaszthatta volna. Mert Szent János szerint tolvaj volt. A rossz szenvedélyeket a jóság mezébe szoktuk öltöztetni. Haragszunk, de úgy teszünk, mintha a buzgalom hevítene; szeretetnek akarjuk minősíteni a veszedelmes barátkozást; a világias elszórakozásokat keressük csak, de üdvös és kívánatos érintkezésnek tüntetjük fel. De hát mire való ez? Isten előtt minden nyilvánvaló.

94. ELMÉLKEDÉS.

Csütörtök.

1. Isten mindenkor védelmére kel a jámbor embereknek. Az Úr Jézus is nem egyszer védelmébe vette Mária Magdolnát. Oltalmába vette a farizeussal szemben, amikor bűnös nőnek tartotta; majd Mártával szemben, ki őt lustaságról vádolta; de a legerélyesebben Júdás zúgolódását

utasította vissza. Mint olvassuk: Tudván pedig Jézus, mondá: Mit vagytok bántalmára ez asszonynak? mert jó dolgot cselekedett velem. (Mt. 26, 10.) Mily nagy vigasztalására volt ez Magdolnának, aki még kezdő volt az erények útján! Hogy fellelkesítette ez őt! És ha minket balul ítélnék meg, zúgolódnak ellenünk, sőt megbélyegeznek: ez ne gyötörjön minket, emiatt ne térjünk le az erények útjáról, sőt csak még több jót tegyünk. Bízunk, Isten a mi oltalmazónk. Eljön majd annak az ideje is, amikor felragyog az igazság és ez a legnagyobb vigasztalásunkra válik.

2. De Jézus tovább folytatja: Mert szegények mindenkor lesznek veletek, én pedig nem mindenkor vagyok veletek. Mert ő a kenetet testemre öntvén, azt temetésemre cselekedte. (Mt. 26, 11, 12.) Ezzel az ürügyet megfosztotta erejétől, de azért nem tesz említést Júdás lopási szándékáról, pedig nem volt titok

előtte. Ne mások hibáinak feltáráásával védjük magunkat, mert gyenge bizonyosság ez a mi ártatlanságunk mellett. Azután megdicséri Magdolnát, hogy temetésére cselekedte ezt a kenést. Magdolna vagy az Úrtól hallotta, vagy a Szentlélek sugallatából tudta, hogy Jézus testét halála után már nem lesz módjában megkenni. Tetszik az Istennek, ha már előbb elvégezzük az olyan jó cselekedeteket, amikre később nem volna alkalmunk. Meg kell azért becsülnünk minden kegyelmet, meg kell ragadnunk minden alkalmát a jónak, mert sohase tudhatjuk, hogy visszatérnek-e azok.

3. Magdolna csak hallgatott Júdás zúgolódására, azért nagy igék hangzottak el az Úr ajkairól: Bizny mondom nektek, valahol ez evangélium hirdettetni fog az egész világon, az is elmondatik, mit ez cselekedett, az ő emlékezetére. (Mt. 26, 13.) Némán túrted a gyalázatos rágalmat, azért az egész világ tudjon

irántam való szeretetedről. Máskor is megkente Jézust Magdolna, de első ízben csak a lábait, hogy megtisztuljon; most azonban már a fejét, mert határtalan szeretete felemelte őt. A lelki életet elkezdeni, ez nem halogatható; de folytatni és előre is haladni, ez már dicséretre méltó. Azért mindennap haladjunk előre, ha csak parányit is.

95. ELMÉLKEDÉS.

Péntek.

1. Az apostolok sokszor csak megbámulták, de meg nem értették Jézus cselekedeteit. Amit Szent Márk leírt, az is erre vall. Útban valának, írja, fölmenvén Jeruzsálembe, és előttük méne Jézus és álmélkodva és félve követék őt. (Mk. 10, 32.) Ez a sietés valahogy szokatlannak tűnt fel előttük. Ugyan miért sietett úgy Jézus Jeruzsálembe? Miért másért, minthogy megmutassa, milyen készséges akarattal vállalja a

szenvedéseket. Csodatételre nyugodt léptekkel ment, de a szenvedésre már sietett. A szeretet szárnyakat ad. S mi mennyire lassúk vagyunk és késedelmesek, amikor nehezebb dolgokról van szó. Uram, vonj minket magad után! De meg azt is meg akarta mutatni, hogy a munkára és szenvedésre, nem pedig a kitüntetésekre és élvezetekre kell sietnünk. Mi már csak az utóbbiakra igyekszünk. Nem krisztusi lelkület ez. Legalább tartsunk az apostolokkal és kövessük Jézust.

2. Az apostolokat azonban még jobban meglepte az, amit Jézus mondott: Íme felmegyünk Jeruzsálembe és az emberfia elárultatik a papi fejedelmeknek. (Mk. 10, 23.) Kínszenvedéséről az Úr többször is beszélt tanítványai előtt, mert hisz az ember szívesen beszél arról, amit szeret. Mi azért nem beszélünk és emlékezünk meg Jézus kínszenvedéséről, mert nem szeretjük a szenvedéseket. Pedig a szenvedést úgy-

sem kerülhetjük el. Ne állat módjára szenvedjünk, hanem édesítsük meg azt az Úr kinszenvedéséről való megemlékezéssel. De meg a tanítványokat is lelkesíteni akarta, mert aki Krisztussal felmegy akár az érények ösvényén, akár Jeruzsálembe, a mennybe, annak szenvednie kell. Csak ne menjen egyedül, hanem Jézussal, az ő kinszenvedése majd megenyhíti kínjait.

3. A tanítványok még igen földiesen gondolkoztak, nagyra becsülték a tiszteletet, dicsőséget, élvezeteket, míg a megvettetéstől, gyalázattól és fájdalomtól irtóztak. Nem tudja felfogni a földiesen gondolkozó ember az isteni dolgokat. Ugyan miért vagyunk oly szárazak és érzéketlenek, amikor az Úr Jézus életéről és szenvedéséről elmélkedünk? Mert nem tudjuk kellően értékelni és szeretni a megvettetést és gyötrelmeket, csak a tisztelet és hiúságok érdekelnak minket. Sirassuk meg balgaságunkat és tanuljunk meg szenvedni a

legjobb Mestertől, mert írva van :
Nem nagyobb a tanítvány mesterénél. (Mt. 10, 24.)

96. ELMÉLKEDÉS.

Szombat.

1. Az Úr Jézus azt akarta, hogy a próféták jövődölései felőle beteljesedjenek. Ezért : És felmenvén Jézus Jeruzsálembe, magához vevé a tizenkét tanítványt. (Mt. 20, 17.) Bár jól ismerte a zsidók szándékát, hogy őt álnoksággal megfogják és megöljék (Mk. 14, 1.), mégis ünnepelesen akart bevonulni Jeruzsálembe. Miért? Hogy megmutassa, hogy ő az igazi Messiás és alkalma legyen a zsidó népnek őt felismerni ; de egyszersmind ne tudják magukat mentegetni, ha őt ezek után sem tisztelnék. Isten mindenkinek ad kegyelmet, de nem mindenki fogadja el. Vigyázzunk azért, hogy elfogadjuk és felhasználjuk, mert jaj nekünk, ha nem törődünk velük. De

azt is meg akarta mutatni, hogy a zsidók csakis akkor hajthatják végre az ő megöletését, ha ő azt megengedi. Elhatározásaink véghezvitele nem tőlünk, hanem az Istentől függ. Őreá kell magunkat bízunk mindenben.

2. Jézus azután elküldi két tanítványát: Menjetek a helységbe, mely ellenetekben vagyon és azonnal találtok egy megkötött szamarat és vehétek vele, és hozzátok ide nekem. És ha valaki nektek valamit szól, mondjátok, hogy az Úrnak ezekre szüksége vagyon. (Mt. 21, 23.) Megmutatta ezzel az ő istenségét, hisz a távolban lévő dolgokról is tud. Nincs távol tőlünk az Isten. Szeressük, imádjuk és féljük őt mindenkor és mindenütt. És azzal, hogy a másé felől intézkedik, azt akarta tudomásunkra adni, hogy mindenek ura ő, tehát a miénk is. Oh bár uralkodnék is rajtunk! Amidőn bensőnkben megszólal az Úr és vágyaink megfékezésére, akaratunk meg-

törésére, nyelvünk megzabolázására int minket, harsogjon fel lelkünkben az ő szava: Az Úrnak ezekre szüksége vagyon! Csak nem tagadjuk meg tőle?

3. Az apostolok szó nélkül engedelmeskedtek az Úr parancsának: Elmenvén tehát a tanítványok, úgy cselekvének, amint parancsolt vala nekik Jézus és elhozák a szamarat és a vemhét. (Mt. 21, 6. 7.) De a szamarak gazdája sem szólt egy árva szót sem, mert amikor meghallotta: az Úrnak ezekre szüksége vagyon, szó nélkül odaadta azokat; nem kérdezte, kicsodák vagytok, ki küldött titeket, mire kell, meddig kell stb. Ilyenek a jóakarató cselekedetek, az ilyenek tetszenek az Istennek. Megvan-e bennünk ez a nagy készség és engedelmesség? Követjük-e Isten jó sugallatait?

Hatvanad vasárnap hete.

97. ELMÉLKEDÉS.

Vasárnap.

1. Hiába határozták el a papi fejedelmek Jézus halálát, Jézus ünnepléses bevonulását nem tudták megakadályozni. Ünnepezték őt a tanítványok és a népsokaság. Az Írás szerint a tanítványok a szamarakra téve ruhájukat és őt rája felültek; a nagy sereg pedig leteríté ruháit az úton. (Mt. 21, 7. 8.) Ugyan ki hozta össze és lelkesítette fel a tömeget, mikor tudvalevő dolog volt, hogy a főpapok összeesküdtek Jézus ellen, ha csak a szíveket indító és a félelmet elűző Isten nem? Remélhettek-e valamit a szegény Mestertől és tanítványaitól? míg a papi fejedelmek neheztelését ezzel bizonyosan magukra vonták. De Jézus csodái, főleg Lázár feltámasztása a tömeget önkénytelenül is az ő megbecsülésére és ünneplésére ragadja.

Ha az Istent kellően megbecsülnénk, mi mindent meg nem tennénk az ő tiszteletére, szembe szállanánk szenvedélyeinkkel és Isten ellenségeivel.

2. A sereg szívvel, szájjal és cselekedettel hódolt Jézusnak. Mert: kiáltának mondván: Hosanna Dávid fiának, áldott, ki az Úr nevében jő! Hosanna a magasságban! (Mt. 21, 9.) A tömeg fellelkesült szívvel, harsogó ajakkal kísérte az Urat, s eléje a földre terítették ruháikat. Az igazi áhítat mindig megköveteli a szív, szó és cselekedet egységét. De a mi szavaink nem mindig fakadnak szerető szívből, cselekedeteink se egyeznek szavainkkal. Bizony áll reánk is: A hangunk az Jákobé, de kezünk már Ézsau szőrös keze.

3. Vegyünk lélekben részt e bevonuláson. Mert: Íme a te királyod jő teneked. (Mt. 21, 5.) Minden jogcímen királyunk ő, azért alattvalói hűséggel és engedelmességgel tartozunk neki. Nekünk, a mi javunkra

jő, mert reánk pazarolta minden gondolatát, fáradságát, életét és vérét, hogy gazdaggá tegyen minket, szegényeket, megoltalmazzon minket, veszedelemben forgókat és országába fogadjon minket, nyomorult és gyarló embereket. Emeljük fel előtte szívünk kapuját, hogy bemehessen oda a dicsőség királya. A királynak, kinek mindenek élnek, imádjuk jóságát, adjuk neki hálából minden gondolatunkat, szavunkat és cselekedetünket.

98. ELMÉLKEDÉS.

Hétfő.

1. Jézus ünnepélyes bevonulása Jeruzsálembe nagyon bántotta a farizeusokat és azokat, kik Jézus élete ellen törtek. Ki is fakadtak: Látjátok-e, hogy semmire sem megyünk? Íme az egész világ utána indult. (Jn. 12, 19.) Ne kedvetlenedjünk el a világért sem, mert mások irigylik a dicsőségünket. Úgy sem mennek

azok semmire, legfeljebb csak magukat gyötrik vele. De mi se irigykedünk és nem gyötrődünk majd. Az irigység nagyító üvegen át látja más dicsőségét, miként a farizeusok is a tömeget egész világnak látták és ez csak növelte az elkeseredésüket. Bárcsak így volna, a pogányok a hitetlenek, az eretnekek, a zsidók is indulnának utána! De az elsők mi legyünk! Ne irigyeljük, ha másoknak többen tömjéneznék, utánuk többen indulnak, nem mindenki kapott tíz talentumot.

2. Oh mily találékony a gonosz-májúság! És némely farizeusok a seregből mondák neki: Mester, fedd meg a tanítványaidat. (Lk. 19, 39.) Az ünnepeltetést szeretnék megszüntetni, és elég vakmerőek, hogy magát Jézust kérik fel annak betiltására. Ezért mesternek szólítják, gondolva, hogy hízelkedésükkel célt érnek. Feddje meg a tanítványait, kérik. Ugyan miért? Uruk ünnepelésével csak nem követtek el rossz-

szat? De az irígység mindent bal-szemmel lát, még a jámbor, szent dolgokon is megütközik. Legyen távol tőlünk azért minden szenvedély, mely csak elvakít, és eszünket veszi.

3. Hiába mesterkedtek a farizeusok, mert amint olvassuk: Jézus így felelt nekik: Mondom nektek, hogyha ezek hallgatnak, a kövek fognak kiáltani. (Lk. 19, 40.) Ezeknek most lelkesedniök kell és ha hallgatnának, mint majd hallgatnak is halálomkor, a megrepedt kősziklák fognak harsogni. Most élek, azért az élőknek kell engem dicsőíteniök, halálomkor majd az élettelen teremtmények gyászolnak meg engem, Isten még a kökemény szíveket is meg tudja indítani, elég hatalmas ő arra, hogy megtörjenek, vagy megpuhuljanak. Jaj ellene ne álljunk, mert: A kemény szív gonoszul jár utoljára. (Sir. 2, 27.)

99. ELMÉLKEDÉS.

Kedd.

1. Megrendülve olvassuk, hogy amikor Jézus a legnagyobb ünnepélyességgel bevonult Jeruzsálembe, az ünnepség tetőpontján könny szökött a szemébe. Látván a várost, síra azon. (Lk. 19, 41.) Meglátta a várost és benne az egész világot, annak minden gonoszságát. A mienket is. Látta, hogy az ő kínszenvedése sokaknak romlására lesz, de csak az ő gonoszságuk miatt. Hisz minden feltétel nélkül üdvözíthetett volna minden embert, de azt akarja, hogy működjünk közre az ő kegyelmeivel. Elkárhozunk, hacsak közre nem működünk. Nem sírt-e miattunk is az Úr? El kell ismerni az ő szeretetét irántunk, de ez még nem elég; fel kell használnunk kegyelmeit is.

2. Az Úr Jézus nemcsak könnyez, hanem panaszkodik is: Vajha megismerted volna te is legalább ezen a

te napodon, amik békességedre szolgálnak. (19, 42.) Panaszkodik a zsidó népre, mert elvakultságában nem akarja benne felismerni a Messiást és éppen azért gyűlölség, irigység, hálátlanság és minden gonoszság tölti el őket vele szemben. A sá-tán műve ez. Ő vakítja el az embereket, hogy ne lássuk, mily nagy jó az Isten kegyelme, és mily nagy rossz a bűn; hogy ne figyeljünk az Isten sugallataira és ne kövessük azt. Használjuk fel jól életünk napjait, nehogy félnünk kelljen az ítélet napjától. Sirassuk meg eddigi vakságunkat és legalább most nyissuk fel szemeinket, hogy lássuk, minő kegyelmeket kapunk az örök életre.

3. A panaszt a büntetés megjövendölése követi: Rád jönnek a napok és körülvesznek ellenségeid árokkal. (Lk. 19, 43.) Megjövendöli a város feldúlását, mit a rómaiak visznek véghez a Krisztus ellen elkövetett bűnök miatt. Mert a bűnök

okai minden nyomorúságnak, ezek hívják ki Isten büntető ítéletét. A halál perce is ilyen nap, nyomorúságba dönti ez azokat, kik nem ismerték fel a látogatás és kegyelem idejét. Ekkor körülveszik a haldoklót a gonosz szellemek, agyonszorongatják őket elkövetett bűneik; a hiúságok, emlékek földig lerombolnak benne minden reményt, kétségbe ejtik, mert nem használta fel üdvére a látogatásának idejét. Oh mily fontos Isten kegyelmének a megbecsülése!

100. ELMÉLKEDÉS.

Szerda.

1. A legszomorúbb dolog Krisztus kínszenvedésében, hogy tanítványai egyike, Júdás árulta el: Akkor elméne egy a tizenkettő közül, ki iskárióti Júdásnak nevezetik vala, a papi fejedelmekhez. (Mt. 26, 14.) Miért? Mert megszállta a pénzvágó ördög és már Krisztustól is saj-

nálta a drága kenetet, melyet Magdolna öntött Jézus fejére: amikor már tudta, hogy a papi fejedelmek már elhatározták a gyűlölt Jézus halálát. Tette pedig ezt a tanítványok egyike, Júdás, az iskárióti. Krisztus legádázabb ellenségeivel tárgyal. Ime mire visz egyetlen féktelen szenvedély! Először csak fősvény, azután már zúgolódik a kiöntött drága kenet miatt, majd elkezdi Krisztust gyűlölni, eltökéli, hogy eladja őt legádázabb ellenségeinek. Vigyázzunk azért szenvedélyeinkre, még idejében nyessük le azokat.

2. Undorító módon tárgyal: És mondá nekik: Mit akartok nekem adni és én őt kezetekbe adom. (Mt. 26, 15.) Micsoda becstelenség! Egyszerűen felkínálja szolgálatát. És Isten fiát semmibe véve, rájuk bízva, adjanak érte, amit akarnak. Még csak nevén sem említi Jézust. Micsoda megvetése ez Krisztusnak. De hányszor eláruljuk mi is Jézust, talán nem pénzért, hanem csekélyke

örömökért, élvezetért. Pedig mennyire megbecsült minket az Úr! Még életét sem sajnálta értünk. Hálátlan, szinte baromi lény az, aki még ezek után sem szereti és becsüli meg Jézust!

3. A papi fejedelmek örömmel ragadták meg az alkalmat, de megvetésüket is kimutatták Jézussal szemben: Azok pedig rendelének neki harminc ezüst pénzt. (Mt. 26, 15.) Csak a barmok és rabszolgák árát ajánlották fel neki. Azonban Isten szándékát teljesítették ezzel is: mert mint Szent Paulinus mondja: Olcsón akart eladatni, hogy mi drágábbak legyünk. De értékesebb nekünk ez olcsóság folytán, mert csak azért tette azt, hogy őt mindenki megvehesse. Ha nem tudunk Istennek nagy, értékes dolgot adni, adjunk kicsinyt, adjuk a legkisebbet. De jó szívvel, nagy gondal. Ilyesmikért örömet eladja magát nekünk.

101. ELMÉLKEDÉS.

Csütörtök.

1. Az Úr előtt nem volt titok, hogy Júdás árulója lesz: azért, hogy az utolsó vacsorát meg ne zavarhassa, titokzatosan intézkedik: Menjetek a városba egy valakihez és mondjátok neki: A Mester mondja: Nálad tartom a húsvétot. (Mt. 26, 18.) Micsoda szegénység! Még annyija sincs, hogy a húsvétot megtarthassa. És mi még azt szeretnénk, ha úgy a lelkiekben, mint a testiekben minden kívánságunk teljesülne! Csak üzen: Nálad tartom a húsvétot és az azonnal beleegyezz, és örömmel teljesíti kívánságát. Ha Isten kíván valamit tőlünk, talán nem valami kiváló dolgot, hanem megalázót, azért csak tegyük meg, mert csakis ezek az értékes és érdemszerző cselekedetek.

2. Földi életének utolsó vacsoráját tartotta Jézus és mégis azt mondja a tanítványainak: Kívánva kívántam a

húsvétot megenni veletek. (Lk. 22, 15.) Utána azonnal megkezdődött keserves kínszenvedése. De éppen ezért vágyott a vacsora után, mert meghalni kívánt érettünk. Mennél közelebb volt ennek az ideje, annál nagyobb volt az Úr öröme. Ha azt hisszük, hogy szeretjük Krisztust, de ugyanakkor menekülünk a szenvedések elől: ez csak önámítás. A szeretet próbája a szenvedés, különösen, ha örömmel és megelőző vágyakozással vállaljuk. S milyen kényesek vagyunk, pedig Krisztus e fenséges vágyakozását hasonlóval kellene viszonznunk.

3. Krisztus nemcsak a törvényes szertartásokat teljesítette, még pedig betű szerint, hanem azok jelentőségére is tekintettel volt. A megölt, megnyúzott és süttöt bárányban látta önmagát, amint megölik, ostromozással szinte megnyúzzák és ő a szeretet tüzében valósággal megsül. A húsvéti bárányt úgy kellett elfogyasztani, hogy csontot ne törjenek

benne. Őt is agyongyötrik és kínozzák majd, de csontjait nem törik össze, mint a két latorét. Sietősen kellett a húsvéti bárányt elkölteni és ebben ráismert ellenségeinek igyekezetére, hogy dühüket rajta mennél előbb kielégíthessék; míg a keserű saláta eszébe juttatta, hogy majd őt is epével és ecettel itatják. A kézben tartott bot a keresztre emlékeztette. Mily áhítat tölthette el őt, amikor mindezekre önmagát fölajánlotta. Kövessük őt ebben is.

102. ELMÉLKEDÉS.

Péntek.

1. Az Úr Jézus a húsvéti bárány elköltésével lezárta az ószövetséget. Erre vall az, amit Szent Jánosnál olvasunk: Tudván, hogy mindent kezébe adott az atya . . . fölkele a vacsorától . . . és kezdé mosni a tanítványok lábait (Jn. 13, 3. 5.) Befejezte az ószövetséget. A nagy, a magas épület mély alapot követel.

Íme a mindenható Isten megalázza magát és nekünk, a semmiknek, milyen nehezünkre esik a megalázkodás! Mindent kezébe adott az atya és mi mégsem akarjuk neki adni érzelmeinket, a lábainkat, hogy megmossa azokat és egész tiszták legyünk. Mert egyedül csak ő tisztíthatja meg a portól és piszoktól, a bűnöktől és gyarlóságoktól, mik e földi életben lelkünkre tapadnak; neki kell irányítania lépteinket az élet útján.

2. Jézus a nagy megalázódást jelentő munkára nem keres segítséget, mert: Fölkele a vacsorától és letéve az ő ruháit és vevén a kendőt, átövezé magát, vizet önté a medencébe és kezdé mosni a tanítványok lábait és megtörteni. (Jn. 13, 4. 5.) A megtisztelő foglalatosságokra, az Isten fiává tételre, országának öröklésére, a feloldozás hatalmára, az ördögök kiűzésére segítőtársakat keresett; de az alázatosság e tényében, mindnyájukat mellőzi, sőt meg-

lepi. Így tesznek az igazi alázatosak, mert az alázatosság tekintetében meg kell másokat előznünk. Baj volna, ha ezt nem tennénk; de még nagyobb baj, ha bántana minket mások alázatossága. Mert majd fájdalommal kell látnunk, hogy ezek minket megelőznek a jutalom kiosztásakor; de ekkor már késő.

3. Azt mondja az Írás: Jöve tehát Simon Péterhez . . . de ez el-
lenkezett . . . mire hallotta az Úr
szavát: Ha meg nem moslak téged,
nem lesz úgy részed velem. Erre
Péter így szólt: Uram, hát ne csak
lábaimat, hanem kezeimet és fejemet
is. (Jn. 13, 6.) Péter azonnal ráeszmél
alacsonyására és álmélgodik Isten
fenségén. Uram, te mosod-e az én
lábaimat? Mintha nem tudta volna
megérteni. Uram, te mindenek ura
vagy, az én Uram is, tied minden
hatalom mennyben és a földön, te
most nekem szegény bűnös szol-
gádnak akarod a lábát megmosni?
Uram, mondhatjuk el mi is, hány-

szor megteszed te ezt velünk, hány-szor megfürösztesz minket nem vízzel, hanem szent véreddel és véreddel szerzett kegyelmeddel és mi ezen nem álmélkodunk cseppet sem. Pedig mennyire ránk fér ez a mosás! Kérjük őt, hogy mossa meg nemcsak érzelmeinket, hanem gondolatainkat és tetteinket is, hogy mindenünk tiszta legyen szent színe előtt.

103. ELMÉLKEDÉS.

Szombat.

1. Amikor az Úr elvégezte a lábmosást, így szólott a tanítványaihoz: Tudjátok-e, mit cselekedtem veletek? Ha tehát én az Úr és mester megmostam lábaitokat, ti is tartoztok egyik a másiknak lábát megmosni. (Jn. 13, 13. 14.) A kérdést azért tette, hogy figyelmüket felhívja. Majd szóval is magyarázza, amit előbb példájával tanított. Ha azt akarjuk, hogy szavainknak ered-

ménye is legyen, a példaadás is szükséges. Felséges tanítás! Ha én veletek megtettem, ti is tegyétek egymásnak. Én Úr és mester vagyok ebben, ti legyetek ebben tanítványaim. Ne legyünk oly kőszívűek, hogy erre ne lelkesedjünk!

2. Példát adott: Mert példát adtam nektek, hogy amint én cselekedtem veletek, ti is úgy cselekedjétek (Jn. 13, 15.) Krisztus utánzása nélkül ránknézve mit sem használ az ő remek példája. A példa csak addig példa, amíg utánzói vannak. Ne bántsuk meg Jézust, az ő jóságát, mert előbb maga vette az igát magára, s csak azután mondja nekünk, hogy kövessük őt. Krisztus példája lebegjen mindig előttünk, őt utánozzuk és hamarosan eljutunk a tökéletességre.

3. Nem az a boldog, aki sokat tud, hanem aki meg is teszi, amit tud. Azért mondotta Jézus: Ezeket tudván, boldogok lesztek, ha megcselekszitek azokat. (Jn. 13, 17.) Jól

mondja Szent Cirill: Nem nagy dolog ismerni az erényt, hanem annak serény és buzgó gyakorlása mondható annak. Csak ismerni az Úr Jézus példáit, ez még nem elég; ezek ismerete kötelességgel is jár, utánoznunk kell azokat. Ime az evangéliumi szolga is, aki tudta, de nem cselekedte urának akaratát: Keményen bűnhődik. (Lk. 12, 47.) Azért, amikor az Úr példáit látjuk és érezzük felvilágosító kegyelmét, használjuk fel azt lelkünk hasznára. Már régen szentek lennénk, ha mindig így cselekedtünk volna.

Ötvened vasárnap hete.

104. ELMÉLKEDÉS.

Vasárnap.

1. Az utolsó vacsorán szerezte az Úr a legméltóságosabb Oltáriszentséget. Mint Szent Máténál olvassuk, az Úr így szólott a tanítványaihoz,

mikor a kenyeret annak megáldása után nekik nyújtotta: Vegyétek és egyétek! Mert ez az én testem. (Mt. 26, 26.) Isten szava mindenható. Amint egyetlen legyen-nel létrehozta az egész világot, úgy válik az ő mindenható igéjére: Ez az én testem! a kenyér az ő testévé. Hit nélkül ezt meg nem érthetjük, de élő hittel szemlélve tudjuk, hogy a legméltóságosabb Oltáriszentségben ott van az élő Jézus Krisztus, az ő teste, vére, istensége, embersége. Mennyire imádandó az isteni bölcsesség, hogy a velünk való egyesülésre egy új módot talált ki. Oh milyen csodálatos is az, hogy egyetlen krisztusi szóra közénk jő a kenyér színe alatt. Micsoda szeretet bírta erre az Urat! Jézus igéi szerint az Atya úgy szerette e világot, hogy egyszülött Fiát adta érte és most a Fiú megmutatja, hogy ő meg annyira szeret minket, hogy önmagát adja nekünk, bár a kenyér és bor külsősége alatt és közöttünk marad a világ vége-

zetéig. Nem csodálatos és szeretetreméltó-e az Isten? Nagy dolog volt már az is, hogy egyáltalán gondolt reánk; nagyobb, hogy emberi testet öltött magára; de még nagyobb, hogy e szentségben újra meg újra hozzánk jön, szinte újra megszületik az egyes emberért és minden kegyelmet magával hoz, mint akkoron. Mit adjunk viszonzásul az Úrnak?

2. Szent Pál egy körülményre külön is felhívja figyelmünket: Az Úr Jézus, amely éjjel elárultaték, vevé a kenyeret. (Kor. I. 11, 23.) Akkor, amikor élete ellen összeesküdtek, amikor a zsidók minden gyűlöletüket ellene egyszerre kiöntötték. De az üldöztetés tengernyi vize sem volt képes kioltani az ő végtelen szeretetét. Oh mily kegyesség! Már akkor is ennyire szeret minket, amikor még ellenségei vagyunk. A bekövetkezendő gyötrelmek, gyalázat, kereszthalál nemcsak hogy el nem szakította őt tőlünk, hanem a szeretet és egyesülés e szentségét váltja

ki belőle. Bárcsak elmondhatnánk mi is Szent Pállal: Ki szakaszt el tehát minket Krisztus szeretetétől? háborúság-e? szorongatás-e? éhség-e? meztelenség-e? veszedelem-e? (Róm 8, 35.) Bárcsak égő szeretettel vallhatnánk vele: de mindezekben győzedelmeskedünk azáltal, ki minket szeretett. (37. v.)

3. És midőn evének, vevé Jézus a kenyeret — mondja Szent Márk. 14, 22. Ugyan kik evének Jézussal? A tanítványok, tehát Júdás is. De míg a többiek testileg is, még áhítattal is, megilletődötten vették a titokzatos kenyeret, addig Júdás csak testileg, mert közben Krisztus elárulásán töprengett. Lám, még a szeretet ez eledele sem változtatja, szelidíti meg az elvadult apostolt. Miért? Mert a szenvedély bilincsre verte. Az Úr testét veszik a jók; de veszik a gonoszok is. Vigyázzunk azért, még idejében szakítsunk a szenvedélyekkel, ne hogy rabláncra fűzenek azok.

105. ELMÉLKEDÉS.

Hétfő.

1. Az Úr Jézus előtt nem volt titok Júdás hűtlensége. De a tanítványok még nem tudtak erről. Szóvá tette azért, a név elhagyásával, hogy a bűnös tudomást szerezzen erről. Mint Szent János írja: Jézus lelkében megrendüle és mondá: Bizony, bizony mondom nektek, hogy egy közületek elárul engem. (Jn. 13, 21.) Kimondhatatlanul fájt az Urnak Júdás hűtlensége, hisz apostola volt és barátságára méltatta őt. Mindenképpen vissza akarja őt tartani a tett elkövetésétől, azért adja értésére, hogy a szívébe lát; de még ekkor is megóvja a többi apostol előtt az ő becsületét és nem említi őt néven. Nem teszi ezt, mert nem akarta őt most a tanítványok haragjának kitenni és időt engedett neki, hátha ekkora gyengédség láttára magába száll. De még nem is akarta nyilvános korholásával őt még megrög-

zöttebbé tenni. De mindez nem használt, azért az áruló személyét jel útján leleplezi: Ki velem kezét a tálba mártja. (Mk. 14, 20.) S amikor még ez sem rendíti meg, az örök kárhozat jajával fenyegeti meg. De jaj annak az embernek, ki által az ember fia elárultatik. Oh mily nagy az Isten irgalma és jósága és mily rettenetes a bűnös ember megrögzöttsége! Uram, ne engedd, hogy a te szent intelmeid és számtalan jó sugallataid csak megkeményítsék szívemet!

2. A tanítványok Jézus szavaira, hogy közülük egy elárulja őt: igen megszorodván, kezdék egyenként kérdezni: Vajjon én vagyok-e Uram? (Mt. 26, 22.) Lelkiismeretük nem bántotta ugyan őket, de ismerték emberi gyarlóságukat s ez félelemmel töltötte el őket, mondja Szent Leó pápa. Ember, ne bízzál felettébb a te állhatatosságodban! Péter is azért esett el, mert nagyon bízott erejében. De meg azt sem tudhatták, hogy

öntudatuk nem téves-e, mert ha lelkünk nem is vádol, azért még nem igazol. Féljünk azért és fohászokdjunk a zsoltárossal: Titkos bűneinktől tisztíts meg minket! Micsoda elvetemültség! Az áruló Júdás, bár jól tudja, hogy ő róla van szó, hogy elterelje magáról a gyanút, vakmerően megkérdezi a többiekkel, hogy ő-e az? Oh mire nem képes a gonosz ember, hogy magáról a gyanút elhárítsa: És Jézus halkán, hogy a többiek meg ne hallják, feleli: Te mondád! Remek példa arra, hogyan kell megbántóinknak felelni. Megérdemelte volna, hogy a legkeményebb szavakkal illesse őt, de nem tette. Milyen másként teszünk mi! Hangunk, szavunk, arcunk, modorunk a legnagyobb megvetést szokta visszatükrözni.

3. Az elvakult Júdás erre: Azonnal kiméne. Vala pedig éjszaka. Miután tehát az kiment, mondá Jézus: Most dicsőíttetik meg az ember fia. (Jn. 13, 30, 31.) Júdást a sátán azon-

nal megszállta, nem engedte meg neki, hogy bevárja Jézus remek búcsúbeszédét és imáját, nehogy, mint Szent Cirill mondja: Szikrát fogjon a lelke és elálljon gonosz tervétől. Ime mennyire óv minket a sátán Jézus szerető igéitől és az imádságtól, amikor megkísért minket! Nincs is hatalmasabb fegyver a kísértések ellen, mint a Krisztus igéje és az imádság. De Krisztus is megvárta, míg Júdás eltávozott, csak azután dicsőült meg. Mert mint Szent Ágoston mondja: El kellett onnan különíttetnie a gonosz Júdásnak, mert csak a visszamaradt szentek között történhetett az meg! Mintha egyetlen gonosz lelkületű elhomályosíthatta volna Krisztus dicsőségét. Remek tanítás! Ha a szentek közösségében élsz, egyetlen gondod az erények elsajátítása legyen, nehogy életed homályt vessen Krisztus fenségére, dicsőségére.

106. ELMÉLKEDÉS.

Kedd.

1. Az emberi gyarlóság nem egyszer még az Úr tanítványainál is kiütközött. Amikor a tanítványok megbizonyosodtak arról, hogy Jézus hamarosan meghal, miként azt ő többször is hangsúlyozta, kíváncsiskodtak, hogy ki lesz majd az ő utóda, ki lesz nagyobb közöttük. Versengés támadt közöttük arról, ki tartassék közülük nagyobbak? (Lk. 22, 24.) Ez az utolsó vacsora után történt. Milyen hamar megváltozik az emberek hangulata! Megszomorodtak hallatára annak, hogy az Urat elárulják; de pár percre rá már az elsőségre törtetnek. Vigyázzunk, hogy a jóban ne legyünk ilyen állhatatlanok. Az ingatag, gyors hangulatváltozások mindig gyenge erényre vallanak. Ime még Krisztus iskolájában, az alázatosság mesterének tanítványai között is felüti fejét a versengés! S hozzá nem is a való-

ság, hanem a látszat miatt versengenek. Ki tartassék, ki lássék, vagyis az emberek szemében, de nem a valóságban. De borzasztó is az a hiúság! Csak látszani és nem lenni, erre törekszenek. Mi nem?

2. Az Úr szava vetett véget a versengésnek: Aki nagyobb közöttetek, legyen mint a kisebb. (Lk. 22, 26.) A törtetésnek ez a legjobb orvossága. Mérget méreggel gyógyítunk. Ne véljük, hogy többek, kiválóbbak vagyunk hivatal, műveltség, hatalom, tudás vagy jámborság révén, ha csak ugyanekkor kisebbnek nem érezzük magunkat. Krisztus törvénye ez, példája megszentesítette: Én pedig közöttetek úgy vagyok mint aki szolgál. (Lk. 22, 27.) Mások csak látszanak, a magát igazán megalázó azonban valóban nagyobb. Ha igazi hitünk volna, másként gondolkoznánk és nem törekednénk a jobb, a magasabb állásokra, a megtisztelőbb dolgokra.

3. Amit Szent Pál mond, meg-

magyarázza előttünk, hogy miért kell leginkább alázatosaknak lennünk : Megalázta magát . . . annak okáért az Isten is felmagasztalta őt és oly nevet adott neki. (Phil. 2, 8.) Mert íme az Atya is alázatosságáért és a keresztért rendelte el Fiának az országot. És Jézus is így rendelkezett : Én is elrendelem nektek, amint elrendelte nekem Atyám, az országot. (Lk. 22, 29.) Elrendelte, mondja, mert mintegy végrendeletbe foglalta, utolsó akarataként hagyta reánk, hogy legyünk alázatosak. Már pedig az utolsó akaratot mindenki szentnek tartja. Minden más tanítás csak ámítás, kár volt követnünk. Holt bizonyos amit Ő mondott : Aki magát megalázza, felmagasztaltatik. (Lk. 14, 11.) és amit Szent Péter ír : Mert Isten a kevélyeknek ellentáll, az alázatosaknak pedig kegyelmet ad. (Pé. I. 5, 5. 8.)

107. ELMÉLKEDÉS.

Szerda.

1. Szent János bőségesen leírja az Úr beszélgetését az utolsó vacsora után és érdemes azt gyakran elolvasni. Amint engem szeretett az Atya, én is szerettelek titeket. Maradjatok az én szeretetemben, — kezdette. (Jn. 15, 9.) Ebben különösen három dolgot köt lelkünkre, a szeretetet Isten iránt, a szeretetet felebarátunk iránt és az imádságot. Az Isten szeretését, az ő állhatatos és tartós szeretését. E végből arra a szeretetre hivatkozik, amellyel ő minket szeretett. Ingyen szerettelek titeket, anélkül, hogy megérdemeltétek volna és mégis oly bensőségesen, oly tisztán, miként az Atya szeretett engem. Aki így szeret, az joggal követelhet viszontszeretetet. S mi ennek a jele? Csak egyet kér: Ha szerettek engem, tartsátok meg parancsolataimat! Ezt könnyen megtehetjük, mert az ő parancsolatai nem nehezek. Ha

megtesszük ezt, három nagy kegyelemben részesülünk. 1. Kijelentem magamat neki, (Jn. 14, 21.) kegyelmeim útján, majd: Atyám is szereti őt . . . és végül: Hozzája megyünk és lakóhelyet készítünk nála. (Jn. 14, 23.)

2. A felebaráti szeretetre nézve ezt mondotta az Úr: Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást. (Jn. 13, 34.) Ha ez nincs meg bennünk, akkor nincs meg az Isten szeretése sem. (Jn. I. 4.) Új parancsolat ez, ezen alapszik az új törvény, az új szövetség, mert Krisztus vallása a szeretet vallása, benne Szent Pál szerint Krisztus a fej, mi pedig a tagok: Sokan egy test vagyunk Krisztusban, de egyenként mindnyájan Krisztusnak tagjai. (Róm. 12, 5.) Új ez a parancsolat, mert nem kérkedő, hanem átérző szeretetet kíván: miként ő szeretett, — ingyenes, az ellenségtől sem megvont szeretetet, ha kényelmetlenség-gel, kínnal, gyötrellemmel jár is, hisz

ő a kereszt-halálíg szeretett minket, hogy üdvözítsen. Krisztus tanítványainak ilyen szeretetre kell törekedniök, mert ez az ő tanítványainak ismertető jelük: Arról ismernek meg mindnyájan, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretettel lesztok egymáshoz. (Jn. 13, 35.)

3. Végül az imádságot köti az Úr lelkünkre. Kérjetek és megnyeritek. (Jn. 16, 24.) És hogy erre lelkesedjünk, így biztat minket: Akármit kértek, megcselekszem. (Jn. 14, 13.) Így buzdít minket: hogy bármit kérjünk is az Atyától, a jóságos és mindenható Úrtól, azt megnyerjük. Amit kérünk, az legyen, miként Szent Ágoston mondja, valami, vagyis ne legyen semmi az örök élethez viszonyítva. De az Úr, az Ő nevében kell kérnünk, vagyis az ő érdemeire támaszkodva, mert Szent Ruppert szerint ez minden imádságnak a szükséges szárnya, ez a hordozója. Minden kérelmünk az Isten dicsőségére irányuljon: Hogy az Atya

dicsőíttessék a Fiúban. (Jn. 14, 13.)
Ha betartjuk mindezeket, megnyerjük, amit kérünk.

108. ELMÉLKEDÉS.

Csütörtök.

1. Az utolsó vacsora után szíve egész szeretetét kiöntötte az Úr Jézus tanítványaival szemben: Nem hagylak árván titeket, eljövök hozzátok — mondotta nekik. — (Jn. 14, 18.) Ne szomorkodjatok távozásom, eljövök ismét, minden viszontagságban veletek lesz az én segedelmem. Ha Isten velünk, ki ellenünk? Ő nem hagy el minket, csak mi ne hagyjuk el őt. Megmarad Atyánknak, csak mi maradjunk meg fiainak. És ha rövid időre magunkra is hagy minket, és ezért sehol semmi vigaszt nem találunk, hanem mindenütt csak gyötrelmet; majd ismét meglátjuk őt hamarosan, és akkor csak annál nagyobb lesz az örömünk. Azután felbátorítja őket,

hogy reméljék az örök jutalmat: Atyám házában sok lakóhely van, és én, ha elmegyek, a helyet elkészítem nektek. (Jn. 14, 2, 3.) Minden viszontagság csak rövid életű, de érette a dicsőség örök jutalmát ígéri Ő. Tartsuk ezt mindig szemünk előtt, hogy el ne csüggedjen a lelkünk.

2. Tovább így vigasztalja a tanítványokat: Mivel e világból nem vagytok, hanem én választottalak titeket e világból, azért gyűlöl titeket e világ. (Jn. 15, 19.) Ime az isteni kiválasztottság jele: ha van mit szenvednünk. Akiket elvet, azokat hagyja, járjanak csak a maguk, a gyönyörűségek útján. De hozzáteszi: Maga az Atya szeret titeket, mivel hogy ti is szerettetek engem. (Jn. 16, 27.) Micsoda vigasztalás ez! A szorongattatások az Isten irántunk való szeretetének a zálogai. Kell-e nagyobb vigasztalás, mint tudni, hogy szeret minket az Isten?

3. Ne essetek fiaim kétségbe, ha

üldöznek titeket: Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak. Ebben csak hozzám hasonlítotok: Mert engem előbb gyűlölt nálatoknál. De azért: Bízattok, én meggyőztem a világot. Majd ti is legyőzitek, mert én veletek harcolok. És végül: A ti szomorúságtok öröme fordul. (Jn. 15, 20. — 15, 18. — 16, 33. — 16, 20.) A világ öröme az majd sírássá változik. Nem jobb-e most azon az úton haladni, amelynek a végén örök boldogság vár reánk? Tövis nélkül nincs rózsza, kereszt nélkül nincs üdvösség.

109. ELMÉLKEDÉS.

Péntek.

1. Valóban felséges az az imádság, melyet az Úr mondott tanítványaiért az utolsó vacsora után: Szent Atyám! Tartsd meg őket a te nevedben, kiket nekem adtál, hogy eggyé legyenek, mint mi vagyunk. (Jn. 17, 11.) Legyenek egyek a leg-

tökéletesebb szeretet útján, miként a három személyű Szentháromság is egy. Ha természet szerint nem is lehetnek eggyé, legyenek legalább az értelem, akarat és érzelem szerint; érezzék és akarják ugyanazt. Lássunk utána, hogy ilyen legyen a mi szeretetünk. Nem kérem, hogy vedd el őket e világból, mert azt akarom, hogy szenvedjenek érettem, azonban a viszontagságokból ragadd ki őket. Hanem, hogy óvd meg őket a gonosztól: azaz a büntől. Tehát inkább kell a bünt kerülnünk, mint a viszontagság és a kereszt elől menekülnünk. Szenteld meg őket az igazságban. (Jn. 17, 15, 17.) Azaz a Szentlélek kegyelmével, hogy az evangélium alkalmas szolgálai legyenek. Működjünk közre azért a kegyelmekkel, hogy ne látszólag, hanem igazán szentek legyünk.

2. Megmondja az Úr, hogy miért imádkozik tanítványaiért: Tied voltak és nekem adtad őket, és a te beszédedet megtartották. (Jn. 17,6.)

Megtartották a hitet, meg a törvényt, és Isten kegyelme nem maradt bennük eredménytelen és ezzel méltókká tették magukat arra, hogy Jézus érettük imádkozzék. Akarjuk, hogy Jézus közbenjárónk legyen az Atyánál? Legyünk rajta, hogy elmondhassuk, de igazán: Tied vagyok én! és ne legyen bennünk az Isten kegyelme meddő. De azért is imádkozik érettünk, mert: Megdicsőíttetem bennük. (Jn. 17, 10.) Dicsőítsük azért meg az Istent szívvel, szóval és cselekedettel.

3. Az Úr Jézus azonban már mi-
érettünk is imádkozik. Nemcsak ő-
érettük könyörgök pedig, hanem
azokért is, kik az ő igéjük által
hinni fognak bennem. (Jn. 17, 20.)
Oh ne szegüljünk ellene, és érez-
zük ennek az áldott imádságnak ere-
jét is. S ugyan mit kért a benne
hívók számára? Hogy mindnyájan
eggyé legyenek — a szeretet által —
amint te, Atyám, énbennem és én
tebenned! (Jn. 17, 21.) Hogy Isten-

ben a szeretet útján eggyé legyenek. Ezt a kettős szeretetet követeli tőlünk és kéri számunkra. Boldog ember, ki birtokában van ennek, de nem bírhatja ezt az, aki a csupán érzéki szeretetet el nem úzi magából.

110. ELMÉLKEDÉS.

Szombat.

1. Krisztus nem csak imádkozott tanítványaiért, hanem előre megmondotta nekik, és így előkészítette őket arra, hogy benne ma megbotránkoznak. Kiméne szokása szerint az Olajfák hegyére. (Lk. 22, 39.) Kiment abból a városból, melyet valamikor annyira szeretett, annyi jóval elhalmozott, sőt megsiratott, de amelyik kegyelmeit elutasította. Ki ne féljen ezek után még a kegyelem áradatában is attól, hogy Jézus őt elhagyja? Hogy kegyelmeiket kapunk, ez még nem üdvözít; hanem csakis az, hogy tehetségünk

szerint felhasználjuk azokat. Szokása szerint tette ezt, mert itt szokott a népsokaságtól félrevonulva imádkozni és ezt a szokását most sem hagyta el, pedig tudta, hogy ma ott őt elfogják. A jó szokást ne hagyjuk el, ne keressünk arra ürügyet.

2. Mint Szt. Máté mondja : Akkor mondá nekik Jézus : Ti mindnyájan megbotránkoztok énbennem ez éj-jel. (Mt. 26, 31.) Félelem és kislelkűség száll majd meg titeket, mikor meglátjátok történni azokat, amiket annyiszor előre megmondottam már nektek. Mert más a bilincsekre gondolni, vagy éppen a halálra, mint annak veszedelmében forogni. Nem ijeszt meg minket a baj, amikor nem fenyeget; de amikor beáll, már az erőseket is megtöri. Ha ezerszer eltökéljük is magunkat, a szenvedésekre, azért mindig félnünk kell a magunk gyarlóságától; nem a magunk erejére, hanem csakis az Isten kegyelmére kell támaszkodnunk.

3. S mi történt? Felelvén pedig

Péter, mondá neki: Ha mindnyájan megbotráncognak is benned, én soha meg nem botráncogom! (Mt. 26, 31.) Péter szokása szerint csak lelkesedett és megfélekedett az alázatosságról. Márpedig, aki túlságosan bízik magában, és szinte kérkedik, az keveset tesz és súlyosan bukik. Így járt Péter is. Ellene mondott Krisztusnak, az élő igazságnak, hozzá nem is egyszer. S amikor Krisztus megjövendöli neki súlyos esését, még makacsabban hirdeti, hogy meg nem teszi. Ezzel a többi is magával ragadja, és mindannyian ezt erősítetik. Pedig de másként kellett volna beszélniök! Azt kellett volna mondania: Oh, Uram, én gyenge ember vagyok, de add kegyelmedet, hogyha mindenki megbotráncogik is benned, én meg ne tagadjalak téged. Íme, még a jó akaratunkban és érzelmeinkben sem szabad felettébb bízunk. Kis fuvallat megváltoztatja azokat, ha nem Isten kegyelmében gyökereznek azok.

Negyvened vasárnap hete.

111. ELMÉLKEDÉS.

Vasárnap.

1. Krisztus haláltusája a Gethszemáni kertben igazán megrendítő! Kezde bánkódni és szomorkodni, mondja Szt. Máté 26, 37. De nem úgy, mint mi, akiket ha elfog a bánat és a szomorúság, hatalmunk nincs felettük. Jézus csak megengedte, hogy ezek az érzések reá jöjjenek, mint emberre, mert mint Isten, maga a boldogság. A szeretet túlsága vitte őt erre, hogy érettünk egész emberi mivoltában szenvedjen, mert ellenségei csakis külsőleg gyötörhették őt, de már a lelkéhez hozzá nem férhettek. S mi okból szomorkodott? Szomorkodott egyrészt, mert lelke előtt állott mindama gyötörtetés, melyeket az ő ellenségei számára kieszeltek; és a gyátlázatos halál. Most egyszerre mind átérezte ezeket, szenvedésekor azon-

ban csak egymás után. Ó, bár csokorba köthetnénk összes kínjaidat, Uram, és myrrha csokor gyanánt keblünkre rejthetnénk! De másrészt látta az emberek minden bűnét; látta, hogy hallatlan szenvedésének nálunk semmi, vagy csak kevés eredménye lesz. Ebben az órában tehát mi is, bűnösök, gyötrelmére voltunk. Íme, Krisztus bánkódik felettünk, mi meg még most is bűnös dolgokban gyönyörködünk! Minden bűnös élvezet és gyönyör számára mindmennyi gyötrellem. Ó, ne hagyjuk őt tovább is reánk panaszkodni! Mi haszna az én véremnek? (29. zs. 10.)

2. Szomorúságát már szinte nem tudta magába fojtani; hanem panaszra nyitá ajkait: Akkor mondá nekik: Szomorú az én lelkem mindhalálíg. (Mt. 26, 38.) Vigasztalást keresett talán? Nem, hanem csak azt akarta az apostoloknak tudtára adni, hogy mit érez az ő emberi lelke. A természet rendje szerint, nem bánkódhatott volna; de ő bánkódni

akart, s azért csodához folyamodik, a szeretete erre kényszeríti őt, hogy a lelke a boldogító látás mellett is halálos szomorúságba essen. Mily nagy lehetett ez a vágy a szenvedések után! Feltárja szomorúságát, de csak azok előtt, kik látták az ő dicső színeváltozását. Íme, Isten a nagy lelki vigasztalásokat és kegyelmeket csak azért adja nekünk, hogy előkészítsen minket a nagy fájdalmakra. Lelki bánatunkat sem kell bárkivel közölni, csak azokkal, kik megilletődött tanúi voltak lelki nagyságunknak. Nem elég, ha csak a Tábor hegyére kísérvük el Krisztust, hanem ott kell lennünk haláltusáján is az Olajfák hegyén.

3. Várákózzatok itt és virrasszatok velem, kéri Jézus az ő tanítványait. (Mt. 26, 38.) Íme, miként keres Jézus irt és balzsamot bánatára. Először feltárja gyötrődését meghitt tanítványai előtt. Megenyhül a bánat, ha feltárjuk jó barátunk előtt. Ezért mindig tanácsos lelkiatyánk, a mi

lelki barátunk előtt kipanaszkodni keservünket. A benső bajokra nehéz orvosszert adni, mert láthatatlan; de a külső, a nyílt sebeket már könnyű kezelni. — Azután elmegy imádkozni: Üljetek itt, míg amoda megyek és imádkozom. (Mt. 26, 36.) Nem lehet az egyetlen gyermeket elrabolni, míg az bizalommal kiáltja atyja nevét; a tolvaj is azonnal elszalad, ha tolvajt kiáltanak. Ne a teremtményeknél keressünk azért kísértések idején vigasztalást, hanem csakis az Istennél.

112. ELMÉLKEDÉS.

Hétfő.

1. Jézus így kezdette el az Olajfák hegyén imádságát: Atyám! ha lehetséges, múljék el tőlem e pohár. (Mt. 26, 39.) Mint ember imádkozik, megvallja, hogy embersége szerint visszaborzad a haláltól. De mint sienai Szt. Katalinnak kijelentette, azt is kérte ezzel, hogy e keserű kelyhet

mennél előbb kiürítesse. Szt. Hilárius meg azt mondja, hogy Jézus nem is annyira azt kéri, hogy tőle múljék el, hanem hogy amiként őt meglepte, lepjen meg másokat is, és amiként ő kiürítette, ürítsék ki mások is. Intelem is tehát ez nekünk, hogy érette örömet ürítsük ki a szenvedések kelyhét. Íme, ő imádkozik érettünk. Miért ne mondanánk azért bátorságos bizalommal: Veszem az üdvösség kelyhét, de mivel csak a lélek készséges, a test azonban gyenge és gyarló, folytassuk tovább: s az Úr nevét segítségül hívom. (115. zs. 4.)

2. Imádságát így folytatja az Úr: Mindazonáltal nem amint én akarom, hanem amint te. (Mt. 26, 39.) Eddig emberileg kérte, hogy a haláltól megszabaduljon, most e kérését megtoldja, megtagadva akaratát, Istenre bízva kérésének meghallgatását. Még ha a szeretet, a szenvedés szeretete sugallta is első szavait, még ebben is lemond kívánságáról.

Ha azért könyörgött is, hogy e kehelyben másoknak is legyen részük, most Istenre bízta, hogy kinek és mily mértékben jusson belőle. Íme, mint kell természetes hajlandóságunkat helyessé tennünk; mint kell magunk minden szent vágyát, érényeinket is Istenre bízunk.

3. Tanítványai miatt kétszer is megszakítja imádságát, mert azok a veszély közepette aludtak. Intette őket, hogy imádkozzanak, és ne legyenek a bekövetkezendő események miatt csüggeteg lelkűekké. Felváltva gyakorolta az imádságot és a szeretetet. Nekünk is így kell tennünk. Amikor az emberek közé kell mennünk, előbb imádkozzunk; de az imádságot is félbe kell szakítanunk, hogy felebarátunk segítségére siesünk. A szeretet művei nemesebbek, mint a jámborságé. Jézus azután: Ismét elméne, és imádkozék, harmadszor is ugyanazon beszédet mondván. (Mt. 26, 44.) Nem hiábavaló és nem felesleges, ha egyazon imád-

ságot többször is elmondjuk, ha ugyanazt a gerjedelmet többször is felindítjuk.

113. ELMÉLKEDÉS.

Kedd.

1. Szent Lukács megrendítően tolmácsolja azt a kint és gyötrelmet, melyet Jézus az Olajfák hegyén halála előtt átélt. Így szól: És a halállal tusakodván, hosszasabban imádkozik vala. (Lk. 22, 43.) A haláltól rettegő emberi természet küzdelme volt ez, a felsőbb ember föltétlen halált kívánásával és akarásával szemben. Az emberben ugyanis mindig kénytelen a felsőbb ember az alsóbbal küzdeni; azért tagadjuk meg Krisztus példájára az érzéki ember minden kívánságát, és csak azt cselekedjük, amit lelkünk javall. Az érzéki embert nem tudjuk mindig könnyedén legyőzni, de azért szinte a halálig tusakodnunk kell vele. És mennél nagyobb a lelki

tusánk, annál hosszasabban kell imádkoznunk, hogy az Isten győzelemre segítse minket.

2. És lőn az ő verejtéke, mint a földre hulló vérnek csöppjei. (Lk. 22, 44.) Ó, hová jutott érettem az én jószágos Jézusom! Én voltam a gyarló, én voltam a beteg, a nyomorék, és íme, ő, az orvos, verejtékezik, hogy meggyógyuljak. A föld bosszúért kiált bűneim miatt, és bizonyosan utolér az engem; de te, Jézusom, az irgalmasság véres verejtékcseppjeit hullatod, hogy az meg irgalomért kiáltson. Irgalmazz, Uram, irgalmazz nekem, szegény bűnösnek! Szőlőd volt az én lelkem, melyet magadnak ültettél; de mert meddő és terméketlen volt az, saját véreddel öntözöd azt meg! Ó, mennyire szerettél te engemet, Istenem! Mily gyarlóan viszonzom én ezt neked. Te vérrel verejtékezel, én meg még a pár csöpp verejtéket is sajnálom éretted!

3. Hosszas imádság után megjelent

neki a vigasztalás angyala: Megjelenék neki egy angyal mennyből, bátorítván őt. (Lk. 22, 43.) Ime a hosszabbimádság eredménye. Gyötördöl? Tarts ki állhatatosan az imádságban és Isten mint angyalt elküldi számodra a belső megkönnyebbülést. Az angyal magasztalta a kínszenvedéséből Istenre háramló dicsőséget, tolmácsolta az angyalok örömét. És Jézus, a teremtő Isten, alázatosan elfogadta teremtményétől. Lám, dicsérettel is meglehet a szorongatott lelket vigasztalni. Nem szabad soha gőgösen elutasítanunk a kisebbek szolgálatát.

114. ELMÉLKEDÉS.

Szerda.

1. Jézus még rettenetes benső vigasztalanságában sem feledkezett meg tanítványairól: És méne tanítványaihoz és aluva találá őket; és mondá Péternek: Így nem tudatok velem egy óráig sem virrasztani? (Mt. 26,

40.) Felkeresi tanítványait, hogy lássa, virrasztanak-e, imádkoznak-e parancsa szerint. Íme az előjáróknak nagy kötelessége: az ellenőrzés. Az alattvalók soha se sértődjenek meg ezen. Jézus aluva találá őket. Mivé váltak Péter nagyhangú ígéretei! Elaludtak azok Péterrel egyetemben. Mi is hányszor csak elásítazzuk, elbóbiskoljuk, agyonunatkozunk az imádság idejét. Ha korholnak, hallgass, mint Péter. Máskor egyszerre kész volt a felelettel, míg most szégyenkezve hallgat.

2. Azután ujólag imádságra inti tanítványait: Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek. (Mt. 26, 41:) Mert a veszély máris ott volt, fenyegette őket, hogy a zsidóktól való féltükben vagy megtagadják, vagy magára hagyják mesterüket. Valóban a virrasztás és imádság a legjobb fegyver a kísértések idején. Ilyenkor vigyáznunk, virrasztanunk kell, vagyis mindent megfontolva és mérlegelve kell cse-

lekednünk. Az elhirtelenkedett cselekedet és beszéd, oh ez sokszor kellemetlenségbe sodor minket. Imádkozzunk, mert Szent Chrisologus szerint, aki nem siet az imádságra, az a kísértésbe megyen.

3. Akkor tanítványaihoz jöve és mondá nekik: Aludjatok már és nyugodjatok. Ime elközelgett az óra és az emberfia a bűnösök kezeibe adatik. (Mt. 26, 45.) Már a fájdalmas csalódás adta ajkaira e szavakat. Idején figyelmeztettelek titeket, hogy előzzétek meg a veszedelmet; de most már itt az óra, mikor elfognak engem és ti hogyan álltok majd helyet érettem? Mit tudtok tenni ily készületlenül? Velem nem akartatok virrasztani és imádkozni, azért én is magatokra hagylak titeket. Uram, csak ezt ne tedd soha, csak magunkra ne hagyj minket soha! Hisz ez biztos elkárhozást jelentene! Oh inkább virrasztok és imádkozom veled, hogy a veszedelmek és kísértések társaságodban találjanak engem.

115. ELMÉLKEDÉS.

Csütörtök.

1. Az imádság ereje és az Isten akaratán való teljes megnyugvás az Úr Jézust, az ember fiát, csodálatosan megerősítette, mert így szól: Keljetek fel, menjünk! Íme közeledik, aki engem elárul. (Mt. 26, 46.) Kevéssel előbb a megkínzatus és halál gondolatára: Elkezdte bánkódni és félni és szomorkodni; de most a szenvedés vágya csendül ki szavai-ból. Nekünk is így kell felkészülnünk és majd bátran elébe megyünk annak, amitől előbb még annyira féltünk. A kísértések és viszontagságok idején csakis ezért bizonyulunk gyengéknek, mert nem készülünk rájuk imádsággal, mert nem Isten kezéből fogadjuk azokat. Ne csodálkozzunk azután, hogy az óra elközelgetvén, megfutamodunk.

2. Mint az Írás mondja: Míg ő szólott, íme Júdás egy a tizenkettő közül, eljőve. (Mt. 26, 47.) Oh mire

vitte Júdást a féktelen szenvedély! Fösvény volt, a kapzsiság tolvajságra vitte, mint tolvaj, meggyülölte Krisztust, gyűlöletből és kapzsiságból eladta, sőt a haszon kedvéért árulásra vetemedett, az orgyilkosok vezetőjévé lett. Szerencsétlen az az ember, akit csak egyetlen szenvedély is rabbá tesz. Nem a sokaság mindig az, ami tönkremenetelünket okozza. Egyetlen féktelen szenvedély is untig elég ehhez. Az egyetlen ugyanis hamar sokasággá leszen. Ne mondjuk; istenfélő, jámbor ember, tán pap, sőt szerzetes vagyok, mert Júdás Jézus tanítványa volt és mégis elesett, sőt teljesen elbukott.

3. És milyen gonosz, és elővigyázatos volt! Aki pedig elárulta őt, jelt adott nekik, mondván: Akit megcsókolok, ő az, fogjátok meg. (Mt. 26, 48.) Tudta, hogy a sötétben nem egykönnyen fogják őt megismerni, meg arra is számított, hogy esetleg eltűnik kezeik közül, miként

ez már nem egyszer megtörtént, p. o. Názáretben, mikor meg akarták őt kövezni, majd amikor királlyá akarták őt tenni, azért előre figyelmezteti a sereget: Vigyétek őt óvatosan! ne-hogy kicsússzék kezeik közül. (Mk. 14, 44.) Bárcsak ily körütekintően és óvatosan tennénk mi is a jót! Vajha ily óvatosan vinnénk, hordoznánk magunkban Jézust, hogy szívünk-ből soha el ne veszítenők őt!

116. ELMÉLKEDÉS.

Péntek.

1. Kegyetlenebb dolgot tán elképzelni sem lehet, mit a szeretet jelével, a csókkal, adni át valakit a hóhérok kezébe. Júdás pedig ezt tette: És azonnal Jézushoz járulván, mondá: Üdvözléggy Rabbi! És megcsókolá őt. (Mt. 26, 49.) Egyenest hozzá ment, csalfán, mosolygós arccal, mérgezett lélekkel. A halálos íteletet hozta számára, de üdvöt mond ajka. Rabbinak szólítja, pedig

már gyalázatosan és hitszegően elhagyta őt. Megcsókolja. Arra vete-medett, mondja Szent Ambrus, hogy a szeretet kizárólagos, legszentebb jelét a sátán eszközévé tegye. Az első látásra azt hinné az ember, hogy a legnagyobb szeretettel és tisztelettel közeledik Jézushoz, pedig a leggonoszabb szándék vezeti. A külsőség még nem tesz senkit jó pappá vagy jámbor kereszténnyé. Ha bensőnkbe tekintünk, bíz nem egyszer öldöklő mérget találunk ott, amit az emberek tán észre sem vesznek, de Isten előtt nincs titok, ő igazságban ítél.

2. Bámulatos Jézus szelídsége! Barátom, mi végre jöttél? (Mt. 26, 50.) — szól hozzá. Barátjának mondja, hogy barátjává tegye. Megkérdi tőle, hogy mivégre jött, hátha magába száll és ráeszmél nagy bűnének gonoszságára. Mily végtelen is az Isten irgalmassága, mi mindent megtesz, csakhogy a bűnöst megnyerje! Nem mondja Júdást latornak, gonosztevő-

nek, szentségtörőnek ; nem nézi azt, hogy mit érdemel meg ez a vétke ; hanem csakis egyre tekint, arra, hogy mi illik az ő jóságához. Ha már halálos ellenségével így bánik, mit tesz majd az ő jó barátaival ? És mi, mi hogyan bánunk azokkal, akik minket megbántottak ?

3. De Jézus szóvá teszi a csókot is : Júdás, csókkal árulod el az emberfiát ? De milyen szeretettel vehette ezt is Júdás szemére. Talán még a legelvadultabb ember is meg hatódott volna. Oh mily kimondhatatlan irgalmasság volt ez tőle ! Még akkor is az áruló üdvére gondol, amikor az elárulja őt. Rettenetes gonoszságára akarja őt figyelmeztetni, talán visszariad. Jézus helyében ugyan mit tettünk volna mi ? Ha amikor éppen bűnt követünk el, hallanánk Isten szavát : Mit cselekszel, elárulod az emberfiát, mit tenénk ? Bizonyára visszariadnánk. Már pedig Isten szava lelkiismeretünk szava is : ne tedd ezt, mert

bűn. És mi megbántjuk az Istent. Hiába jajdult fel lelkiismeretünk, mi csak megátalkodottak maradtunk és elkövettük a bűnt.

117. ELMÉLKEDÉS.

Szombat.

1. Megható, amit Szent János mond: Jézus pedig tudván mindeket, melyek rá jövendők valának, eléjük méne. (Jn. 18, 4.) Odaérkezett már a felizgatott tömeg, Júdás már megcsókolta és íme nem mernek rárohanni; hanem mozdulatlanul állanak, sőt Júdás is áll a velük. (Jn. 18, 5.) De nem tehettek másként, mert Jézus még nem engedte meg nekik. Azért ment eléjük. Megmutatta ezzel, hogy bármi történjék is, az csak az ő engedelmeivel történhetik, mert hatalmában van, hogy sértetlenül távozzék. De ő kész szívesen szenved és ezért nagylelkűen maga megy eléjük, hogy megfogják. Imádandó és követendő példa ez.

A kikényszerített türelem nem vall Isten fiaira. Aki nem vállalja nagylelkűen a nehézségeket, az elfut minden elkövetkezendő elől.

2. Isteni erejét mégégyyszer érzeti ellenségeivel. És mondá nekik: Kit kerestek? Felelék neki: A názáreti Jézust. Mondá nekik Jézus: Én vagyok! Amint tehát mondotta nekik: Én vagyok, hátrálának és a földre esének. (Jn. 18, 4. 6.) Megkérdi, sőt ismételten is megkérdi, de nem azért, mintha nem tudta volna, mert nagyon is jól tudta, hanem, hogy felelni legyenek kénytelenek: A názáreti Jézust! és személyének fenséges voltát felismerve, förtelmes gáztették tudatára ébredjenek. Milyen jóságos is az Isten! Minden módon azon van, hogy felkeressen és megtaláljon minket. Mutassunk be mi is hódolatot neki, ne elégedjünk meg azzal, hogy őt nem bántjuk meg, hanem keressük őt szorgalmasan. Aki nem keresi az Istent, az elveszíti önmagát. Egyet-

len szavára: Én vagyok! pedig nem dörgő és villámokat szóró volt az: Hátra esének. Így járnak mindazok, kik csak azért keresik Istent, hogy őt elveszítsék. Mi lesz majd az utolsó ítélet alkalmával, amikor feléjük dörög: Én vagyok, én, akit ti méltatlanságokkal illettetek! Keressük azért Istent most szeretettel és készséges szolgálattal.

3. Jézus még ekkor is tanítványaira gondol: Ha tehát engemet kerestek, hagyjátok ezeket elmenni, (Jn. 18, 8.) nehogy egy is elveszék közülük. Ha néhány tanítványára ily szorgos gondot visel, nem hanyagolhatja el a milliányi híveket sem. Jól mondja al. Szent Cirill: Amit megtett a kevés, mért ne tenné meg a sokkal? Aki abban a percben a kevésről így gondoskodott, miért ne gondozná megnövekedett nyáját? Mindnyájan az ő oltalma alatt állunk. Bízunk, mert nem akarja, a mi kárhozatunkat, csak saját magunk ne rohanjunk abba. De még mást is

tett. Tudta, hogy az ő tanítványai megfutamodnak; azért, hogy megmaradjon a becsületük és úgy látszék, mintha tisztességgel távoznának mellőle, azért mondotta: hagyjátok őket elmenni! Íme miként kell mások hibáit és gyarlóságait befedni.

Nagyböjt második hete.

118. ELMÉLKEDÉS.

Nagyböjt második vasárnapja.

1. Amikor az Úr engedelmével a poroszlók megfogták Jézust az Olajfák hegyén, Péter apostol védelmére kelt. Simon Péternek pedig kardja lévén, kivoná azt és reácsapván a főpap szolgájára, levágta annak a fülét. (Jn. 18, 10.) Csupa buzgalomból, bár meggondolatlanul, parancs nélkül, saját feje után indulva, Péter kardot ránt Krisztus védelmére; és ezzel nemcsak saját magát és társait, hanem még az Urat is veszedelembé rántotta. Mit

akart egymaga annyi ellen? Amilyen jó a buzgalom, ép annyira szükséges, hogy bölcs belátással párosuljon. Még a legjobb érzelmeket is mérsékelni kell. A buzgalom járjon mindenkor karöltve a szeretettel, ne hogy haraggá, bosszúállássá fajuljon. Hevít minket az Isten dicsőségéért való buzgalom? Először mimagunkon mutassuk azt meg. Van bennünk elég, mit nyesegethetünk. Vagdaljuk le mindazt, ami nem Isten dicsőségére, tiszteletére szolgál.

2. Péter meggondolatlan buzgalma miatt az Úrtól feddést kapott. Ereszd a hüvelybe kardodat. A poharat, melyet nekem Atyám adott, ne igyam-e meg? De e feddésben oktatást is adott. Szenved ő, de nem az emberek kezéből, hanem az Atyáéból kapja és veszi a szenvedés kelyhét. Isten gondviselése kormányoz és intéz mindeneket. Ne mondjuk: Ez vagy az bánt, gyötör, elnyom, becsületünkben gázol, mert ezt a poharat nekünk ugyanaz az Isten nyújtja,

aki Fiának a legnagyobbat és legkeserűbbet szánta. Istent raboljuk meg a dicsőségtől, mikor az ő sajátos tulajdonát embereknek tulajdonítjuk. Ő az és senki más: Aki levisz az alvilágba és visszahoz. (Tób. 13, 2.) Vigasztaljon meg minket, hogy szerető Atyánk nyújtja nekünk a kelyhet, ő semmi esetre sem akarja kárunkat, hanem csakis a mi hasznunkat. Nem szakasztott így tesz az orvos is, mikor keserű italt ad, de vele megment a haláltól?

3. A szolga kártételét jóváteszi az Ura: És illetvén annak fülét, meggyógyítja őt. (Lk. 22, 51.) Annak a fülét teszi helyére vissza, azt gyógyítja meg, aki csakis azért jött, hogy őt megsebesítse. A rosszért jóval fizetett vissza. Hányszor tette ezt már velünk is! Tanítani akart minket, mint ar. Szent János mondja: hogy üldözőinkkel szemben jólelkűek legyünk és velük jót tegyünk. Visszahelyezi a levágott fület és azonnal meggyógyítja, mert fülünkkel hal-

lunk, már pedig a hit hallomásból
vagyon és fontos érzékszerv, hogy
Isten szavát felfogjuk. Bárcsak meg-
gyógyítaná a mi lelkünk füleit is,
hogy hallanánk és felfognánk az
isteni sugallatokat!

119. ELMÉLKEDÉS.

Hétfő.

1. Az Úr elfogatása alkalmával
nem hagyhatta szó nélkül azt a
viselkedést, melyet ellenségei vele
szemben tanusítottak: Mondá Jézus
a seregnek: Mint latorra, úgy jöt-
tek ki a kardokkal és dorongokkal
engem megfogni. Mindenkor nálatok
ültem, tanítván a templomban és
nem fogtatok el engem. (Mt. 26, 55.)
Még akkor is, amikor bilincsekbe
verik és elhurcolják, csak kegyes
szavakat hallat, méltatlankodását sze-
líden adja tudtokra. Sértő volt rá-
nézve, hogy tolvaj módjára bán-
nak vele, amikor ő éppen lelkeket
szabadítani jött a sátán rabságából.

Ments meg Uram minket is! . . . De finoman szemükre veti hálátlan-ságukat is. Hányszor megbámulták őt a templomban, amikor ott fen-séges tanításait tartotta és most így viszonozzák azokat. És mi mikép-pen viszonozzuk a belső sugallato-
kat? És meg akarta velük értetni, hogy nem volna nekik hatalmuk az ő elfogására, hacsak ő azt meg nem engedné és most hagyja magát: mert ez az ő órájuk. (Lk. 22, 53.) az Atya ezt az órát jelölte ki szá-mukra. Elfogatta magát, megkötöz-tette magát, hogy mi szabadokká legyünk, hogy a sátán bilincsei le hulljanak kezeinkről, lábainkról, pe-dig ezeket önként engedték reánk-
veretni.

2. Akkor hozzája menének és kezeiket Jézusra veték és megfo-gák őt. (Mt. 26, 50.) Mint kegyetlen farkasok rontottak rá az ártatlan Bárányra. Micsoda féktelenséggel lökdösték, ütötték, verték, tépték, rugdosták, rángatták! Kezét, nya-

kát, derekát kötelekkel és láncokkal rakták tele. Miért? Halljuk Jeremiást, ki így siránkozik: A mi szánk lelke, az Úr, a Fölkent, megfogott a mi bűneinkért. (Jer. sir. 4, 20.) Mi fontuk ezeket a köteleket, mi kovácsoltuk ezeket a láncokat a bűneinkkel. Ezért panaszkodik az Úr a zsoltárosnál így: A bűnösök kötelei körülfognak engem. (118. zs. 61.) De majd eljön az idő, amikor mint erős Sámson eltépi a kötélékeket, bilincseket: Akkor Isten a bosszúállás Ura, a bosszúállás Istene szabadon cselekedik. 93. zs. 1.) Verjünk azért bilincseket kezeinkre, hogy ki ne nyujtsuk azokat a gonoszságra.

3. Péter apostol az utolsó vacsorán igen bizonykodott: Ha meg kell halnom is veled. (Mt. 26, 35.) A többi tanítvány is erősítgette, hogy nem hagyja el Krisztust: Menjünk mi is, hogy meghaljunk veled. (Jn. 11, 16.) És íme most mindnyájan elhagyják az Urat, Péter is meg a

szeretett tanítvány, János is, mert: Akkoron a tanítványok mindnyájan elhagyván őt, elfutának. (Mt. 26, 56.) Otthagyják Mesterüket és elfutnak, hogy megmentsek a maguk életét. Nemde jobban szerették magukat, mint Krisztust? Az önszeretet, ez az ami miatt első sorban is elhagyjuk Krisztust. Ne bízunk feltétlenül lelkesedésünkben, eltökélésünkben. Oh hányszor elestünk már, pedig hogy vertük előtte a mellünket, hogy a küzdőtéren győzelmet aratunk; és elbuktunk! A szent elhatározásoknak próbakövei a cselekedetek, a tettek.

120. ELMÉLKEDÉS.

Kedd.

1. Az Úr Jézust elfogatása után Annás főpap elé hurcolták: És vivék őt először Annáshoz. (Jn. 18, 13.) Hogy az úton mi minden történt, azt nem elmondani, hanem átérezni kell. De másként vonult most be

Jeruzsálemben, mint alig néhány napja! Milyen könnyen megváltozik az emberek gondolkozása, érzelme! Ma örül és lelkesedik, holnap már gyűlöli és gyalázza ugyanazt. Ma egekig magasztal valakit, de másnap már sárba rántja őt. Ma kész szívét, lelkét, mindenét odaadni érte és holnap halálra gyötri. Érdemes ezek után az emberben bízni? Amit az emberi gonoszság csak kitalálhat, mindazt elkövették Jézussal; nemcsak testileg kínozták meg, hanem a becsületében is gázoltak. Oh minden szájalomra méltó Jézusom, én okoztam mindezeket, de most már szívemből bánom azt. És Jézus némán tűrt. Nem kell-e azért nekünk is némán elviselni az ennél sokkal kisebb méltatlanságokat? Annál inkább el kell nyelnünk a csak beképzelt bántódásokat.

2. A főpap legalább a látszatot meg akarta menteni. Azért személyesen vezeti a vizsgálatot: A főpap tehát kérdezé Jézust az ő tanítvá-

nyai és tanítása felől. (Jn. 18, 19.) A bűnös, a gonosztevő, aki már eleve elhatározta Jézus halálát, vallatja az igaz Itélőbírót és a szerénységben utolérhetetlen Bíró ott áll a bűnös előtt! Milyen gúnyosan és leckéztetően vallatja! Hogyan mosolyog dölyfében az ő megvetett tanításán! Istent ítéli az ember, az igazat a lator! Ne törődjünk azért az emberek ítéletével, hanem mondjuk Szent Pállal: Nekem azonban legkisebb gondom, hogy töletek ítéltessem, vagy az emberi törvénytől. (Kor. I. 4, 3.) Miért ne túrnénk a nálunk jobbak ítéletét, amikor az Úr Jézus ártatlan létére elviselte a gonoszok ítélezését! Ha szeretet lakozik bennünk, ez pedig: tűrő és mindent elvisel, (Kor. I. 13, 4, 7.) akkor nem csüggedünk el.

3. A kihívó viselkedésre Jézus méltóságosan felel: Felelé Jézus; Én nyilván szólottam e világnak és rejtekben semmit sem beszéltem. Mit kérdesz engem? Kérdezd azo-

kat, akik hallották. (Jn. 18, 20.) Két dologban vallatták Jézust; a tanítványai és a tanítása dolgában. Tanítványai dolgában nem ad választ, mert azok megfutottak és nem dicsekedhetett velük; és mivel éppen akkor jót felőlük nem mondhatott, rosszat pedig nem akart mondani, inkább hallgatott róluk. Lám, milyen óvatosan kell embertársainkról nyilatkoznunk! Ami nem válnék dicsőségükre, arról hallgassunk. De vigyázzunk, mert mi is Jézus tanítványai vagyunk. Jaj, ne váljunk Mesterünk szégyenére! Tanítása tekintetében már bátran helyt áll. Én nyilvánosan tanítottam, a nyilvánosságot, a hallgatóságot kérdezzék meg erre nézve. Így csak az mer felelni, akinek a lelkiismerete rendben van. Ha mindenkor úgy cselekszünk, mintha mindenki szeme rajtunk függne, akkor bátran megfelelhetünk mi is a vádakra.

121. ELMÉLKEDÉS.

Szerda.

1. Nem múlhatott el Jézus kihallgatása Annás előtt önkényeskedés nélkül: Egy az ott álló poroszlók közül arculcsapá Jézust, mondván: Így felelsz te a főpapnak? (Jn. 18, 22.) Ez súlyos igazságtalanság volt. Közönséges szolgaféle arcul csapja Istennek Fiát, és hozzá kegyetlenül, mert ájtatos hagyomány szerint vas-kesztyűvel tette; sőt mi több, Malchus tette, akinek fülét pár órája visszatette és meggyógyította. Arcába vág, pedig ezt az arcot látni kívánják az angyalok; teszi a főpapok szemeláttára, azok gyülekezetében, akkor, amikor ő szelíden, a valóságnak megfelelően és tisztelettudóan válaszol. És azok helyeslik a szolga tettét, sőt gyönyörködnek benne. És az Úr, pedig módjában állott, mégsem torolja meg ezt az igazságtalanságot. Ha földi királlyal tették volna meg ezt, a máglya-

halált el nem kerülték volna, tán az egész társaságot kardélre hányatta, keréketörette volna. Oh te jószágos és béketűrő Jézus! Én pár szót, kis arcpirulást is mily duzzogva viselek el, pedig de nagyon rászolgáltam már nagyobbakra is!

2. Jézus ezt az arculütést nem hagyja szó nélkül: Felelé neki Jézus: Ha rosszul szólottam, bizonyítsd be a rosszat, ha pedig jól, miért versz engem? (Jn. 18, 23.) Később némán eltűrte az ostorcsapásokat, a tövissel koronázást, a keresztfeszítést; de ezt nem. Mert tanítani akart. A béketűrés ugyanis néma elviselése a jogtalanságnak; de azért szabad szólni is, csak olyan szelíd és alázatos hangon tegyük, mint Krisztus. A hallgatás nem mindig ajánlatos, azért néha így kell békén tűrnünk. Krisztus helyesen felelt és mégis arcul ütötték miatta és ezzel kiengesztelte a nyelv bűneit. De amikor rosszul beszélünk, méltán mondhatja nekünk: Miért versz engem?

3. A kihallgatás után, ha ugyan annak lehet Annás eljárását minősíteni, a másik főpap elé került Jézus: És elküldé őt Annás megköttözve Kaifás főpaphoz. (Jn. 18, 23.) Hogy útközben mint bánt vele a rászabadított csöcselék, azt elgondolhatjuk. Mennyi szégyent és gyalázatot kellett átélnie Jézusnak ez ide-oda hurcolások közben, és ő mindezeket felajánlotta érettünk az Atyának. Szánjuk meg őt, mert mi vagyunk mindezek okai; bánjuk meg bűneinket, de adjunk hálát is e szenvedésekért.

122. ELMÉLKEDÉS.

Csütörtök.

1. Hogy mennyire tudatában voltak Jézus ellenségei gonoszságuknak és hamisságuknak, maguk is elárulták azzal, hogy hamis tanukat kerestek: A papi fejedelmek pedig és az egész gyülekezet hamis tanubizonyságot keresének Jézus ellen,

hogy őt halálra adják. (Mt. 26, 59.) Nem az igazság felderítése volt a céljuk; Jézus megölésére törekedtek. De a külszint meg kellett adniok, már csak a nép miatt is, nehogy úgy tűnjék fel, mintha Jézust igazságtalan ítélettel adták volna halálra. Erre kellett a tanuk. Mert rosszról nem tanuskodhattak, hamis tanukat kerestek, hogy gonoszságukat az igazságszolgáltatás palástjába burkolhassák. Oh hányszor jelenik meg a gonoszság az erény köpenyében! Hányszor megelégedtünk a külszínnel, míg a valósággal mitsem, vagy csak keveset törődtünk! Da majd lehullik minden cselekedtünkről a fátyol, és szándékunk a maga mezítelenségében feltárul. Gondoljunk erre!

2. Az aljas kétszínűség nem sikerült: És nem találának, noha sok hamis tanu jött elő. (Mt. 26, 60.) Milyen ártatlan volt az én Jézusom. Nem találnak életében semmi bűnt, semmi kivetni valót, sőt még annak

halvány árnyékát sem. Pedig gonosz emberek kutattak utána, kik szívesen belekapaszkodtak volna a legkisebb hibába is. Jól mondja Origenes: Jézus ellen még csak látszatot sem találtak, hogy alátámaszszák azzal hazugságaikat, oly szep-lőtelen, oly tiszta életű volt Krisztus. Bár a mi életünk is ilyen volna, hogy még a leggonoszabb ember se találhatna abban kivetni valót, rosszra magyarázhatót! Ha most meglepne a halál, ugyan találna-e?

3. Jézus a hamis tanuságokra hallgat. Még a papi fejedelem is csodálkozik ezzen: És felkelvén a papi fejedelem, mondá neki: Semmit sem felelsz-e azokra, miket ezek ellened bizonyítanak? (Mt. 26, 62.) Ugyan miért hallgatott? Mert nem volt szükséges, hogy olyan tanuságokra feleljen, melyek önmagukban hordozzák a cáfolatukat: És nem voltak egyezők a bizonyságok. (Mk. 14, 56.) Különben élete és erényei eléggé megfeleltek a vádakra. Nincs

is hatalmasabb felelet a hamis vádakra, mint a feddhetetlen élet. Hiába ott a sok beszéd és ékesszóló védekezés, ahol tetteink ellenünk tanuskodnak. E hallgatásával vezetelt Ádám ostoba mentegetőzéséért, mellyel az első bűnt menteni akarta, mondja Szent Jeromos. Mikor mi bűnös létünkre ártatlannak akarunk látszani, magunkat fehérré mosni igyekezzünk, gyalázattal illetjük Krisztus eme hallgatását.

123. ELMÉLKEDÉS.

Péntek.

1. A gonoszság igen találékony. A papi fejedelmek hamis, egybe nem hangzó tanuvallomások alapján nem ítélték el Jézust, azért: És a papi fejedelem mondá neki: Kényszerítlek téged az élő Istenre, hogy mondd meg nekünk, ha te vagy-e a Krisztus, az Isten fia? Felelé neki Jézus: Te mondád! (Mt. 26, 63, 64.) A főpap gonosz szándékát most az

igazság köpenyébe burkolta, hogy mindenképpen istenkáromlást állapíthasson meg. Nagyon ügyes volt a kérdés. Mert ha Krisztus hallgat, Isten megvetését állapítják meg vele szemben; ha tagadólag felel, íme a bizonyíték ellene, népcsaló, népbolondító és nem más; míg ha igent mond, istenkáromlást követ el. Jézus az egyenes válaszadás alól könnyen kitérhetett volna, és bár eddig hallgatott, most nyíltan Isten fiának vallja magát, bár tudta, hogy ezért halálbüntetést szabnak ki reá. Ezzel a szent nyíltsággal és szabadsággal kell Istenről vallomást tenni! Az ő veszélyeztetett tiszteletéért halált megvetve síkra kell szállani. Ilyenkor félre minden kényelemmel, minden félelemmel, mert Istenről és erényről van szó. Mit ér ez az élet, ha elveszítjük Istent, el az erényeket?

2. Ezután hatalmas szavak hagyták el Jézus ajkát: Ezután meglátjátok az emberfiát ülni az Isten eréjének jobbán, és eljönni az ég fel-

hőiben. (Mt. 26, 64.) Most emberfia vagyok, alázatos emberi testben állok itt; de én nem-e földről való vagyok, és eljövök ismét nagy fényességben és dicsőségben, hogy ítéletet tartsak. Tudjátok meg ti büszke és dölyfös papok, hogy még egyszer találkozunk és akkor én mondok majd felettetek ítéletet, kik most engem ártatlanul elítéltek. Akkor majd ott ülök mint hatalmas és nagy Isten és ti bírám reszketve álltok előttem. Gondoljunk erre az ítéletre, amikor embertársunkat igaztalanul, galádul elítéljük! Csak annak nem kell a felhőkben eljövő Bírótól félnie, aki szereti felebarátját, mert hisz embertársainkban az Istent szeretjük. Nem kell félnie az Isten erejének jobbán ülőtől annak, aki soha nem bánik igaztalanul embertársával szemben.

3. A papi fejedelem csak erre várt. Akkor a papi fejedelem megszagatá ruháit mondván: Káromkodék! Mit ítélték? Azok pedig felelvén,

mondák: Méltó a halálra! (Mt. 26, 65, 66.) Ime ismét a jámborság álarca alatt jelenik meg a bűn. A főpap zsidó módra megszaggatta a ruháit, hogy kimutassa nagy fájdalmát a hallott istenkáromlás felett. Inkább a szívét tépte volna meg ruhái helyett! És hogy egy a nagytanácsban istenkáromlásnak minősítette Krisztus vallomását, egyszerre mind kész volt az ítélettel, szinte kórusban mondják: Méltó a halálra! Bűnösnek jelentették ki az Istent miéretünk, hogy mi megállhassunk majd az ítéleten. Mit érezhetett ekkor Krisztus? Kövessük Krisztust! Ajkunk, tettünk tanuskodjék mindig az Isten fia mellett, ha az emberek halálra is ítélnék ezért minket.

124. ELMÉLKEDÉS.

Szombat.

1. Az Úr Jézusnak nem volt semmi nyugta elfogatásának éjjelén. Mindenféle bántalmakkal illették őt. Ak-

koron orcájára pökdösének és nyakon csapdosák őt. (Mt. 26, 67.) Az arculköpés a legnagyobb meggyalázása volt valakinek. Tekints Uram a te Krisztusod arcára! (83. zs. 10.) Nézd, mivé lett a te fiad, kit te dicsőséggel és tisztelettel koronáztál! Istenem! az én gonosz kitalálásom volt ez a meggyalázás is, mert valahányszor bünt követek el, arculköpöm Krisztust, mert én is Isten képére vagyok teremtve. Hadd Uram, hogy letörölhessem e pöködelmet, hogy letörölhessem lelkemről a bűn legkisebb szennyét is! Engedd, hogy amikor szemben gyaláznak, tudjalak téged utánozni! Hisz te előttem haladtál jó példáddal!

2. Majd ismét csúfot, bolondot üznek Krisztusból: És befödözék őt és verék orcáját, és kérdezik őt mondván: Találd el, ki az, ki téged ütött? (Lk. 22, 64.) Az ő bölcsességét akarták így nevetségessé tenni. Hogyan esnék ez nekünk? Pedig mily kicsik vagyunk mi Krisztus

mellett! Azt hiszik, hogy ha bekötik a szemét, nem is láthatja őket, amikor az ül előttük, ki a szívek és vesék vizsgálója. Így szoktuk mi is az emberek szemét bekötni, hogy ne lássák gonoszságainkat. Tévedünk azonban, ha azt hisszük, hogy Isten sem látja azokat. Krisztus tudta, ki ütötte meg, meg is mondhatta volna, de hallgat. És még mi zúgolódnánk mikor hozzánk érnek? Isten fia hallgat, pedig de sokszor megütöttük már őt! De csak most hallgat, de csak azért hallgat, hogy magunkba szálljunk, hogy megtérjünk. Jaj nekünk, ha majdan azt kell neki szemedre vetni: Te ütöttél meg engem itt meg itt, ekkor és ekkor, ilyen meg ilyen bűnökkel. Mit felel majd ekkor az Istent csúfoló? Isten mindent lát és az ítélet el nem marad.

3. A csöcselék féktelensége nem szokott határt ismerni. Hátha még uszítják is, miként ez éjjelen történt, mikor úgy látta, hogy a papi fejedelmeknek velük örömet okozhatnak.

A bor is tüzelhette őket, de meg a gonosz szellemek szinte megszállták a tömeget. És nem volt ott senki, aki akár csitító szavával, akár tiszteletet parancsoló pusztá jelenlétével mérsékletre intette volna őket. Miért nem védted magadat Jézusom? Hogyan adhattad át így magadat a csöcselék kényére, kedvére? Te egészen a bűnösök kezeibe adtad magadat és én nem adnám magamat a te kezeidbe? Pedig mennyire szükséges ez nekem, hisz enélkül nem üdvözülhetek. Nem! Ezentúl a tied vagyok és nem távozom el tőled, ha mások nyelvével, tetteivel ugyan, de te ütsz és versz is engem.

Nagyböjt harmadik hete.

125. ELMÉLKEDÉS.

Nagyböjt harmadik vasárnapja.

1. Péternek tagadásán, melyet az Úr neki előre megmondott, nem szabad megbotránkoznunk, mert az a

mi tanításunkra történt; hanem inkább rendüljünk meg. Mint az Írásban olvassuk: Péter pedig követé őt távolról. (Mt. 26, 58.) Követte, mert szerette. Aki igazán szeret, megragad minden alkalmat, hogy azt kifejezésre juttassa. De csak távolról, mert félt és ez a félelem már lehűtötte buzgalmát, már annyira vitte csak, hogy mégis messziről utána ment Jézusnak. Minden baj és hiba kezdete ez. Minél inkább alább hagyunk Isten szolgálatában a buzgósággal, annál közelebb jutunk romlásunkhoz, bukásunkhoz. Minél lustábban, lassabban haladunk, annál jobban elmaradunk attól, kit követünk. Fontos, hogy mindennap megújítsuk nemes elhatározottságunkat és újra lelkesedjünk.

2. Péter a főpap házában fázott és a tűz mellé telepedett, Krisztus ellenségei közé keveredett. Ez volt a veszte: Péter pedig ott állt és fűtözék. (Jn. 18, 25.) Péter pedig kívül a tornácban ül vala. (Mt. 26, 69.)

Ime a hanyag követés eredménye! Még áll, de már annyira jutott, hogy a megkezdett jót abbahagyja. Mert leül, mintegy belefáradt már a tespedésbe, fűtözik, mert a külső hideg már borzongatja, meg a lelke is fázik, mert elhagyta Krisztust. Lám, mennyire fontos a buzgalom ápolása! Kár volt a tömegben elvegyülnie, mert nem lehet a buzgóságot megőrizni olyanok között, kik tudni, hallani sem akarnak az isteni dolgokról. Aki a veszedelmet keresi, elvesz abban. (Sir. 3, 27.)

3. Pétert felismerték, mert: És hozzája járula egy szolgáló, mondván: Te is a galileai Jézussal valál! Ő pedig tagadá mindnyájok előtt, mondván: Nem tudom, mit mondasz. (Mt. 26, 69, 70.) Ime hová jutott Péter, még arra sem tartotta érdemesnek Jézust, hogy nyíltan megvallja őt. A többi apostolok között lévén, Isten fiának mondotta Jézust, most meg a gonosz csöcselék között színleli, mintha nem is ismerné. Ime mire

vezet a szabados gondolkozású emberekkel való érintkezés! Péter elbukik egy szolgáló szavára. Ki ez a szolgáló más, mint az érzékies örökök. Gyalázatosan elbukik, aki ezekre hallgat. Magunkon is tapasztalhattuk.

126. ELMÉLKEDÉS.

Hétfő.

1. Péter apostol háromszor is megtagadta Krisztust elfogatásának éjjelén és mindig súlyosabb mértékű volt e tagadása. Meglátá őt más szolgáló is és mondá: Ez is a názárethi Jézussal vala. És ismét tagadá esküvel, hogy nem ismerem az embert. (Mt. 26, 71.) Második tagadását már esküvel toldja meg Péter. Így szokott egyetlen bűn utat nyitni a többinek. Kerüljük azért a kis hibákat és nem esünk majd nagyobbakba. Igaz mondas: Aki a kevéssel nem gondol, lassanként elesik. (Sir. 19, 1.) Péter, hát te nem ismered azt az embert,

ki téged a hullámokból kiemelt? Nem ismered, kit te Isten fiának vallottál? Kinek annyi csodáját láttad? Lám, milyen gyorsan megváltozunk! Míg lelkesedünk, szinte meghalni kívánunk Krisztusért; de amikor megtespedünk, már szolgáló szavára, kicsike kísértésre is elbukunk. Ne bízunk azért magunkban, hanem félelemmel és rettegéssel munkálkodjunk üdvösségünkön.

2. Harmadszor már még mélyebbre bukott az egyház oszlopa: Az ott állók mondák Péternek: Bizonyára azok közül vagy . . . Ő pedig kezdé átkozódni és esküdni, hogy nem ismerem azt az embert. (Mk. 14, 70.) Ez szokott a magukban felettebb bízó emberek büntetése lenni. Saját magukon kell megtapasztalniok, hogy jóformán semmire sem képesek. Féltünk azért mindenkor, mert másként: Hamar felfordul a házad. (Sir. 27, 4.) Péter is inkább Krisztust tagadta meg, csak hogy semmi kellemetlenség, gyalázat ne érje. Hány-

szor így teszünk mi is félelemből, emberi tekintetekből. Talán nem tesszük ezt szóval, de igen is tettel, az erények szégyenlésével. Rettegünk, mert: Aki szégyel engemet... azt az emberfia is szégyenleni fogja. (Lk. 9, 26.) Amilyen csunya dolog a jónak szégyenlése, éppen oly szép dolog a rossznak restellése.

3. Az Urat éppen akkor vezették el arra felé: És megfordulván az Úr, Péterre tekintte. (Lk. 22, 61.) Mily végtelen irgalmas is az Úr! Még el sem hangzott egészen Péter tagadása, már is reája tekint Jézus. De többet is tesz: És azonnal megszólal a kakas: És megemlékezék Péter Jézus ígéjéről... és onnan kimenvén, keservesen síra. (Mt. 26, 74, 75.) Jézus szinte elfelejti a maga tömérdek baját, hogy tanítványának javára legyen, pedig az éppen akkor sebet ejtett az ő szívéen. Oh hányszor tekintett reánk is a jó Isten az ő irgalmas szemeivel, amikor tán a leginkább rászolgáltunk az ő haragjára.

A kakas szava akkor hallatszott fel figyelmeztetően, amikor ez a jóságos szem reánk tekintett. És mégsem szeretnénk ezt a jóságos Jézust, ki előre figyelmeztet gyengeségünkre, s mikor bekövetkezett a bukás, kakaszóval is, de leginkább irgalmas szemével magunkhoz térít, bánatra indít és zokogó sírásra gerjeszt? Péter haláláig siratta esését és mi mit szándékozunk tenni?

127. ELMÉLKEDÉS.

Kedd.

1. Az elszánt gonoszság mindenre képes. A főpapok és a nép vénei mindenképen halálra akarták adni Jézust, azért háromszor is összejöttek tanácskozni. Az első nem sikerült, mert a tanubizonyságok nem egyeztek; a másodikon még nem voltak tisztában a teendők felől; míg most a harmadikon egyhangúlag megállapodtak a halálos ítéletben: Reggel pedig tanácsot tartának mind-

nyájan a papi fejedelmek és a nép vénei Jézus ellen, hogy őt halálra adják. (Mt. 27, 1.) Így szoktunk mi is fokról-fokra mindig gonoszabb dolgokra vetemedni. Óvakodjunk azért az első lépéstől, nehogy a másodikat is megtegyük. Aki a gonoszok tanácsán vesz részt, az hamar együtt érez és beszél azokkal. Aki szenvedélyeire hallgat, azoktól kér tanácsot, könnyen megejtődik és Jézus ellen és a lelke üdve ellen szavaz. Ezt a tanácsot kora hajnalban tartották. Nem megszegyenítő-e a világosság fiaira, hogy a gonoszság, a sötétség fiai virrasztanak, hogy Jézust elveszítsék, míg ők oly lomhák és álmosak Isten szolgálatában. Tartsunk azért reggelenként tanácsot önmagunkkal, elmélkedjünk arról, hogy miként szolgálhatnánk kedvesebben Jézusnak, miként tehetnénk el láb alól szenvedélyeinket, mert ezek Jézus vesztére törnek.

2. A sokaság talán szemhunyasnyit sem aludt az egész éjjel, azzal

szórakoztak, hogy csúfot üztek Jézusból és a gyűlölet, a kíváncsiság, a papi fejedelmek lázas igyekezete miatt észre sem vette a virrasztást. Bár csak ekkora készség is volna bennünk Krisztus érdekében, az ő kedvére járásban! Az Irás mondja: És fölkelvén azok egész sokasága, Pilátushoz vivék őt. (Lk. 23, 1.) Az egész sokaság felkelt, mi pedig milyen szívesen elnyujtózkodunk és ágyban maradunk, ahelyett, hogy a testnek már megadván a magáét, lelkünkre is gondolnánk és elimádkozgatnánk, elidőznénk az örök bölcsesség kapuinál. Ime Jézus már reggel megkezdi a váltság művét, melyet Atyja reá bízott, nekünk is már kora reggel dolgoznunk kell lelkünk üdvén.

3. Milyen különös az emberi lélek! Akkor is, amikor gyűlöletből gyilkolni akar, a jámborság külsőségeit szigorúan betartja. Ime a zsidók is az ártatlan Jézus halálát kívánják, de már a római helytartó háza kü-

szöbét az ünnepnap miatt át nem lépik: És ők nem menének be a tanácsházba, hogy meg ne fertőztesenek. (Jn. 18, 28.) Igaza volt Jézusnak: Vak vezérek! Megszűritek a szunyogot, a tevét pedig elnyelitek. (Mt. 23, 24.) A gyilkosságot fel sem vették, e miatt még megtarthatják a húsvétet, de a tanácsházba lépés már külső tisztátalanságot vont volna maga után, ezt nem tehetik meg, ha ünnepelni akarnak. Jól mondja Szent Ruppert apát: Óvakodtok, hogy a tanácsházba lépés meg ne fertőztessen titeket; de nem félték gyilkos szándékokkal borzasztóan beszennyezni a lelketeket. Aki csak külsőleg akar kereszténynek látszani, de a lelke bűnöktől szennyes, szakasztott így tesz. De: Mitévők lesznek, mikor látogatni kezd az Úr? (Sir. 2, 17.)

128. ELMÉLKEDÉS.

Szerda.

1. Júdás, amikor pénzéhségében eladta Mesterét, abban a hiszemben volt, hogy amint más alkalommal tette, most is csodálatosan eltűnik üldözői kezei közül. De nem így történt: Ekkor látván Júdás... hogy el van ítélve, megbánván tettét, visszavivé a harminc ezüst pénzt... mondván: Vétkeztem, elárulván az igaz vért! (Mt. 27, 3, 4.) Végre tudatára ébredt bűne nagyságának. Hányan járnak így! A bűnt holmi csekélységnek vélik, könnyen elkövetik és csak akkor eszmélnek fel és látják be nyomorult tettüket, amikor már késő. A sátán műveli ezt, mert először elvakít, hogy vétkezünk és amikor már elkövettük a bűnt, egyszerre felnyitja a szemünket, hogy kétségbe essünk. Nem vétkezett volna Júdás, ha szívére vette volna a kedves szavakat: Barátom, mivégre jöttél? Mi sem vét-

kezünk, ha hallgatunk lelkiismeretünk szavára, Isten belső sugallatára.

2. Júdás nem várt feleletet kapott: Ők pedig mondák: Mi gondunk rá? Te lássad! (Mt. 27, 4.) Milyen gúnyos kárörömmel mondták ezt! Így fizet, így jutalmaz a világ, amikor, hogy kedvében járjunk, megbántjuk az Istent. Éppen azok, akik kedvéért vétkeztünk, azok üznek csúfot belőlünk. Istennek járunk azért mindig kedvében, ne az embereknek, ha mindjárt így el is veszítjük az emberek kegyét. Az embereknek és Istennek is nem lehet egyszerre tetszeni. És ha valaki bűnbánattal szívében jön hozzánk, azt ne kergessük viselkedésünkkel kétségbeesésbe.

3. A kétségbeesés bolond dolgokra ragadja az embert. Ime Júdás is mit tesz: És elvetvén a templomban az ezüst pénzt, visszatére és elmenvén, felakasztá magát. (Mt. 27, 5.) Ki hitte volna, hogy Krisztus

egyik apostola így végezze be életét. Hogy kis kapzsiság, pénzsomj ilyen nagy bűnökbe sodorjon. Pedig így szoktak a szenvedélyek is erőre kapni, hacsak csirájukban el nem fojtjuk azokat. Féljünk, mert minden bajnak kicsiség a kezdete.

129. ELMÉLKEDÉS.

Csütörtök.

1. A zsidók a rómaiak uralma alatt senkit sem végezhettek ki, azért Jézust Pilátus elé állítják, hogy ő ítélje halálra. A tárgyalás megkezdődött és jól indult: Pilátus azért kiméne hozzájuk és mondá: Micsoda vádat hoztok fel ez ember ellen? Felelék neki: Ha ez nem volna gonosztevő, nem adtuk volna kezédbe. (Jn. 18, 29.) Csakhogy a tömeggel szemben az igazság kiderítése lehetetlen. Aki elvakult csöcseléssel áll szemben, az csak vereséggel távozhatik a küzdelemből. Krisztus ügyét nem lehet diadalra juttatni, ha szen-

vedélyeink tömegével tárgyalunk fölöle, ezek soha sem fogynak ki a panaszból az erény ellen. Mindeneket jól cselekedett (Mk. 7, 37.) de most gonosztevőnek mondják. Micsoda fekete hálátlanság! Meghurcolnak pedig jól cselekedté! Nézz Jézus béketűrésére, alázatosságára! Fel se vedd, sőt ne is igyekezzél arra, hogy az emberek mondják el rólad: Mindent jól cselekedett! hanem arra, hogy az Isten mondja ezt el rólad az ítélet napján. Gonosztevőnek, cégéres bűnösnek mondják Jézust! Az Isten fiát mondják ennek. Hallatlan gázság! Kiengesztelésül imádjuk az Ő ártatlanságát. Örülünk, amikor jócselekedeteinkért nem elismerést, hanem csak bántalmakat aratunk. Ezzel közelebb állunk Jézushoz.

2. Pilátus megütközött: Mondá tehát nekik Pilátus: Vegyétek át ti őt és törvényeitek szerint ítéljétek meg. (Jn. 18, 31.) A zsidók nagy fokú megvetése csendül ki szavaiból.

De azért mégis nagy igazságtalanság volt, mert kiszolgáltatta őt ellenségeinek. Krisztusra nézve ez igen megalázó volt, mintha ő nem is érdemelte volna meg, hogy rendes bírói eljárást folytassanak le ellene... Ámde mondák neki a zsidók: Nekünk senkit sem szabad megölnünk. (Jn. 18, 31.) Nem szabad, és mégis megölik gyűlöletükkel, nyelvükkel, amikor halálát követelik. Ilyen is lehet az életszentség? Oh az Istent nem lehet megtéveszteni, ő a szívben olvas, és látja a gonosz szándékot, ha nem is tudjuk azt véghez vinni. Nekünk másként kell tennünk! Mikor a szenvedély bűnre ösztönöz, így kell szólanunk: Nem szabad Jézust megölnöm! én csak őt szeretem, őt tisztetem.

3. Erre elkezdték Jézust vádolni, mert Pilátus az általános vádaskodásra mit sem adott: Kezdék pedig őt vádolni, mondván: Úgy találtuk, hogy ez felforgatja a nemzetünket. (Lk. 23, 2.) Vakmerő vád. Hiszen

éppen azért jött, hogy a sárból, a fürteleből kiemelje nemzetét, hogy megtisztítsa a poklosokat, meggyógyítsa a betegeket és tiszteljük az előljárókat. Felforgatás ez, nem inkább megalapozás? Azután: Megtiltja adót fizetni a császárnak. Pedig éppen ellenkezőleg azt hirdette, hogy: Adjátok meg a császárnak, ami a császáré . . . Magát Krisztus királynak mondja. S íme ő elmene-kült a sokaság elől fel a hegyre, mikor őt királlyá akarták tenni. Micsoda körmönfont, hamis vádakkal illetik! Krisztus hallja ezeket, de nem szól közbe, nem védi magát, nem indul fel a galád vádakra. De nem így teszünk mi, mikor igazi hibáinkat vetik szemünkre! Mikor előljáróink kegyesen és jóságosan hibáinkra figyelmeztetnek minket! Térítsen meg minket az Úr Jézus! Rójjuk le iránta a szívünk adóját, imádjuk és tiszteljük benne Királyunkat!

130. ELMÉLKEDÉS.

Péntek.

1. A zsidók ország-felforgató vádakkal illették Jézust, azért Pilátus kénytelen volt az ügyet kivizsgálni: Jézus pedig a helytartó előtt áll. (Mt. 27, 11.) A világmindenség teremő Istene, az élők és holtak Ura, ítélő Bírója áll a bűnös bíró előtt, hogy kivallassa és mint bűnös felett ítéletet mondjon! Oh mennyire megalázkodott a legfőbb szentség és ártatlanság! És mi, mikor törjük meg már fennhéjázó büszkeségünket? Ott áll Jézus, megszégyenítve bár, de mégis nagy lélek erővel, szerényen, megadóan, tisztelettudóan. Így kell viselkednünk, amikor előljáróink megfeddenek minket.

2. És kérdi őt a helytartó mondván: Te vagy-e a zsidók királya? Felelé neki Jézus: Te monád! (Mt. 27, 11.) Pilátus igen fölényesen fogta fel a zsidók vádaskodásait, azért szinte tréfásan kérdezte Jézustól,

hogy ő-e a zsidók királya. De Jézus igen komolyan felelt neki. Egy hatalmas birodalom képviselője volt, így az eléje hurcolt, megbilincselte egyszerű emberben nem tudta felismerni a királyi méltóságot. Krisztus mondja, hogy királyunk ő, neki kell tehát szolgálnunk utolsó lehelletünkig. Krisztus ellensége ne üljön soha a mi lelkünk királyi székébe, mert hisz ez annyit jelentene: Nem akarom, hogy Jézus uralkodjék rajtunk. Pedig valahányszor a szenvedélyeinknek hódolunk, mindannyiszor így cselekszünk. A zsarnok uralkodása ez felettünk, nem a szelíd Jézusé. Szakítsunk egyszer már a zsarnoki szenvedélyek uralmával, és mondjuk ki bátran: Nektek nem szolgálok! Elszakasztom kötelékeit, s levetem magamról igáikat. (2. zs. 3.)

3. Pilátus megszánta Jézust és emberi jósággal kérdezte őt ki: Felelé Pilátus: A te nemzedet és a főpapok adtak téged kezembe. Mit műveltél? (Jn. 18, 35.) Te, Uram

Jézus, erre nem adtál választ; de engedd meg, hogy én felelhessek helyetted. Mindent és semmit! Mindaz, ami jó és üdvös, az ő műve, csak nézz jól körül. Amik pedig gonoszak és rosszak, azok sem tőle sem benne nincsenek. Helyetted, Jézusom, meg tudok felelni, de ha engem kérdeznél: Mit tettél? ugyan megakadnék és pirulnék. Mert íme a talentumaidat rosszra használtam, pedig jóra kaptam. Szent kegyelmeid a magam tunyasága miatt meddők maradtak. De hogy ama nagy napon nehezemre ne essék a felelet arra, hogy mit tettem, már most minden cselekedetem előtt megkérdem magamtól: Ugyan mit cselekszel?

131. ELMÉLKEDÉS.

Szombat.

1. Szent János szerint az Úr Jézus csak akkor hallgatott Pilátus előtt, mikor bűnének beismerését kí-

vánta tőle; de már felelt, mikor arról volt szó, hogy király-e ő.: Felelé Jézus: Az én országom nem e világból való. (Jn. 18, 36.) Mert bűne nem volt, csak mások bűneit vállalta magára; de királynak király volt, de nem olyan, mint a földi királyok, mert nem ragyogó pompában, fegyverekre támaszkodva uralkodik ő. E földi életében szegénység, megvetés, engedelmesség, megaláztatás, kereszthalál volt az osztályrésze, de éppen ezekkel szerezte meg a dicsőséget, hogy előtte minden térd meghajol, és a szívek engedelmeskednek neki. Boruljunk le a mi Királyunk előtt, valljuk meg őt e megvetett külsőségek alatt is, vállaljunk fel érette minden szegényt és gyalázatot, mert szent példájával megszentelte már ő mindezeket.

2. Pilátus nem akart hinni fülének, hogy ez az egyszerű külsejű ember király legyen; azért újólag megkérdezi Jézust. Mondá neki Pilátus: Tehát király vagy te? Felelé

Jézus: Te mondod, hogy én király vagyok. (Jn. 18, 37.) Az állhatatos és igaz ember mindig ugyanúgy felel. Uram, én hiszem és ezerszer megvallom, hogy királyom vagy te, és hangoztatom szüntelen a zsoltárossal: Királyom és Istenem vagy te. (5. zs. 3.) Különösen, amikor a szenvedélyek akarnak magukkal ragadni, egyre azt mondom: Te vagy az én Királyom, édes Jézusom! és arra születtem e világra, hogy tettekkel tanuskodjam ez igazságról.

3. Mikor az Úr azt mondotta Pilátusnak, hogy azért született erre a világra, hogy tanubizonyságot tegyen az igazságról, Pilátus azt hitte, hogy Jézus csak álmodozó bölcs: Mondá neki Pilátus: Mi az igazság? És midőn ezt mondotta, kiméne. (Jn. 18, 38.) Pedig de életbe vágóan fontos egy kérdés ez! A választ már nem várta be Pilátus. De mi is ilyenek vagyunk; megkérdezzük ugyan sokszor, hogy mi az igazság, de a feleletre már nem vagyunk kíván-

csiak. Hányszor csak az önszeretet indít minket, mert ez szinte varázserőt gyakorol rajtunk? Hányszor buzdít minket Isten önmegtagadásra, magunk megvetésére. Kérdezzük csak meg ilyenkor: Mi az igazság? Vessük le az álarcot, hadd tűnjék szemünkbe az igaz valóság. Pilátus kiment. Ilyen a szalmaláng-buzgalom is, csak belekap mindenbe, elhatározásában már nem marad meg állhatatosan, hamar ott hagyja az ére nyek pályáját.

Nagyböjt negyedik hete.

132. ELMÉLKEDÉS.

Nagyböjt negyedik vasárnapja.

1. Pilátus nem tudta megállani, hogy a vakmerőan vádaskodó zsidóságnak kiméletlenül oda ne mondja az ő meggyőződését, Jézus ártatlansága felől: Kiméne a zsidókhoz és mondá: Én semmi okot sem találok öbenne. (Jn. 18, 38.) Kényte-

len volt ártatlannak nyilvánítani. De hogy is találhatott volna büntetésre méltót abban, ki semmi bűnt nem tett, sőt nem is tehetett? De mi, mivel tudjuk, hogy: Az Úr őreá tette mindnyájunk gonoszságát (Iz. 53, 6.), mi már sok okot találunk benne. Látjuk benne bűneinket, melyek halált érdemelnek. Bennünk a hiba, benne a szeretet és bűnhődés. Utáljuk meg, amit tettünk és széressük és köszönjük meg, amit ő tett. De ezután ne tetézzük, hanem inkább szedjük le róla bűneink terhét.

2. A zsidó papok nem nyugodtak bele Pilátus kijelentésébe: És sokban vádozták őt a főpapok... Jézus pedig semmit sem felele, úgy hogy csodálkozték Pilátus. (Mk. 15, 3, 5.) Miért vádozták sokban? Mert nem tudtak bizonyítani és főpapi tekintélyükkel akarták elérni, hogy vádjaiknak helyt adjanak. És Jézus hallgat, az aljas vádakra nincs szava. Az ártatlanság a sok vádra legfényesebben hallgatással cáfol rá, be-

szél helyette az élete. Azért úgy éljünk, hogy ha sok mindent mondanak is ránk, az életünk fényes cáfolat legyen. Nem a sok beszéd tisztáz minket, hanem a beszédes élet.

3. Pilátus nem akarta Jézust elítélni, de nem is tehetette, mert ártatlannak tartotta őt, azért valamilyen szeretett volna e kellemetlen ügytől megszabadulni. És amint megtudta, hogy Heródes birodalmából való, Heródeshez küldé őt. (Lk. 23, 7.) Igazság szerint el kellett volna Jézust bocsátania; de ő a kényelmesebb utat választotta, egyszerűen Heródeshez küldötte az egész társaságot; hogy az ártatlan Jézussal mi lesz, azzal nem sokat törődött. Ilyen az önszeretet, nem igen törődik az Isten ügyével, csak mindig a maga érdekét tekinti. Amikor Isten és a mi ügyünk védelmezése között kell választanunk, Istent nem szabad háttérbe szorítanunk. Jó erre minden nap gondolni, mert sokszor az ellenkezőjét tettük.

133. ELMÉLKEDÉS.

Hétfő.

1. Nincs utálatosabb és igazságtalanabb dolog, mint mikor a hatalmon lévők hatalmukat kényük-kedvük kielégítésére használják fel. Heródes pedig ezt tette: Heródes látván Jézust, igen megörüle, mert sok idő óta kívánta vala őt látni és reménylette, hogy valami jelt lát majd tőle tétetni. (Lk. 23, 8.) De csalódott, mert Jézus az ő szórakoztatására nem teljesítette az ő nagy vágyát. Nem, mert kandi kíváncsiság, és nem jámborság volt ez nála. Nem lelke hasznára óhajtotta ezt, úgymond Szent Gergely, hanem csak megbámulni akarta a jelét, a csodáját, vagy tudományát. Lám, még a szent könyvekben is nem a tudományt, hanem a jámborságot kell keresnünk. Szent Ambrus szerint pedig azért nem tett Jézus Heródes előtt csodát, mert ez kérkedés lett volna. Bármennyit tudjunk is, azért

még kérkednünk nem szabad. Men-
nél többnek, nagyobbak akarunk
látszani, annál kisebbek vagyunk,
annak bizonyulunk.

2. Heródes csodát kívánt látni.
Látott is, de nem ismerte fel: Kér-
dezé pedig sok beszéddel, de ő sem-
mit sem felele neki. (Lk. 23, 9.) Vagy
nem csoda-e, hogy Jézus hallgat, a
sok vád, rágalom és gyalázat köze-
pette? Ennél nagyobb csodát még
nem látott a világ. És akkor hall-
gat, amikor egyetlen szóval, csodá-
val barátjává, oltalmazójává tehet-
te volna a királyt és egész udvarát!
Valóságos csoda ez. Ilyen csodát te-
szünk mi is, ha amikor megvetnek,
hallgatunk; csúfolnak, gúnyolnak és
mi hallgatunk; örülünk annak, hogy
Jézus szerelméért szégyen és hát-
térbe szorulás ér minket. Kerüljük
a nagy emberek kegyét és már is
csodát tettünk.

3. Erre Heródes Jézust eszelősnek
tartotta: Heródes pedig megveté őt
hadinépével együtt és csúfságból fe-

hér ruhába öltözteté. (Lk. 23, 11.) Az Isten örök bölcsessége megalázta magát a bolondságig, mert a bolondok ruháját adták rá, hogy gyógyítson minket a rátartásból, hisz minden igyekezetünk arra irányul, hogy valaminek tartsanak. Micsoda szeretet! Bolondnak látszott érettünk! Bárcsak el tudnánk sajátítani ezt a balgaságot tőle, ki a világ balgatait választotta. Fehér ruhába öltöztették és ez az ő ártatlanságának bizonyítéka. Valamikor elvesztettük ezt a fehér köntöst a paradicsomban, Jézus most megtalálta és kegyelmesen visszaadja. Mekkora hálával tartozunk ezért neki! Őrizzük meg ártatlanságunk köntösét szennytelenül, hogy a Bárány menyekzőjén méltó ruhában jelenhesünk meg.

134. ELMÉLKEDÉS.

Kedd.

1. Jézus Heródestől ismét Pilátus

elé került, most tehát arra törekedett, hogy a felizgatott népség kezéből kiszabadítsa őt. Szokás volt, hogy húsvétkor egy gonosztevőt elbocsássanak, talán így őt elbocsáthatja? Megkérdezi tehát: Kit akartok, hogy elbocsássak nektek? Barabbást-e vagy Jézust? (Mt. 27, 17.) Íme egymás mellé állítják a gonosz-ságot és a szentséget, a bűnt és az ártatlanságot, a latort és a szentet, a bűnöst és az Istent! Még ha a szeráfokkal említették volna is egygyütt, még ez is szentségtörés lett volna, mert minden összehasonlítás hasonlóságot feltételez. Pilátus most nem ártatlanságát hangoztatja, hanem mint cégéres gonosztevőt említi. Pilátus csak egyszer tette meg ezt Krisztussal, de mi mindannyiszor megteesszük, valahányszor szembeállítjuk Isten szeretetével a terem-mények szeretetét, valahányszor inkább vágyainknak kedvezünk, mint hogy parancsait kövessük.

2. Azonban a papi fejedelmek és

vének rábeszélék a népet, hogy Barabbást kérjék. (Mt. 27, 20.) Barabbásnak akadtak pártfogói, de Jézusnak nincsen senkije. Vegyük mi őt pártfogásunkba, hisz ő is pártfogónk az Atyánál. Védjük mindenkor az erényt, üldözzük mindenkor Barabbást. Azt kiáltsa lelkünk: Feszíttessék meg Barabbás, az én gonosz szenvedélyeim, halálra velük, vesszenek el; és éljen lelkünkben Jézus, az Isten Báránya!

3. Felkiálta pedig egyetemben az egész népsereg, mondván: Veszítsd el ezt és bocsásd el nekünk Barabbást. (Lk. 23, 18.) Micsoda elvakult gyűlölet és gonoszság ez! Inkább a többszörös rablógyilkosnak kegyelmeznek meg, mint az ártatlan Jézusnak. A felséges Isten eltűri, hogy még a legutolsó embernél is kisebbnek tartsák és mi még méltatlankodnánk, por és hamu létünkre, hogy nem az első helyre kerülünk? Haragszunk az eszeveszett csöcselékre, mikor mi sem teszünk mást,

mert a testet szabadjára engedjük, a lelkünket pedig elveszítjük? Mikor a világ tiszteletét többre becsüljük Isten megtisztelésénél? A magunk gondolkozását az evangélium igazságánál? Nem toronymagas megbántása-e ez az Istennek?

135. ELMÉLKEDÉS.

Szerda.

1. Pilátusnak nem sikerült, hogy Jézust a húsvét emlékére szabadon bocsássa, azért újra a zsidó néphez fordul: Mondá nekik Pilátus: Mit cselekedjem tehát Jézussal?... Szólának pedig mindnyájan: Feszíttessék meg! (Mt. 27, 22, 23.) Nem úr többé a tömeg felett, aki sokat alkudozik vele. Pilátus még tiszteletet adott Jézusnak, mert nevén említette; de ez még inkább felingerelte a néptömeget. És mivel látta a tömeg, hogy a helytartó fél, még vakmerőbben lépett fel és erre Pilátus nem merte már Jézust elen-

gedni, mint ártatlant, a dühöngő népet kérdezi meg, hogy mitévő legyen? Szánjuk meg Jézust, mert a népítélet rettenetes volt. Ne engedjünk azért szemernyit se a lázongó érzékeknek, szenvedélyeknek, mert ha csak kis ujjunkat nyújtjuk is, már erőszakosabbak lesznek és akaratunkat gúzsba kötik. Kérdezzük csak meg magunktól: Mit tegyünk Jézussal? Mit? Szabadítsuk meg őt a sok igazságtalanságtól, akadályozzuk meg a bűnt, ahol csak tudjuk, szeressük őt legalább olyannyira, mint amennyire őt ekkor gyűlölték, tiszteljük meg őt legalább oly fokban, mint amilyen fokban őt itt meggyalázták.

2. Sok mindent megkísérelt Pilátus, hogy Jézust a nép dühétől megszabadítsa, de azért mindig a maga énjét nézte. Így esett meg, hogy Jézus igaz ügyét a maga kényelmének feláldozta: Látván pedig, hogy... inkább nő a zajongás... megmosá kezeit a nép előtt, mondván: Én

ártatlan vagyok ezen igaz vérétől; ti lássátok. (Mt. 27, 24.) Kezeit mossa, de a szíve már beszennyeződött. Hogy engedhette meg, hogy egy ártatlan embert megöljön a csőcselék, csak azért, hogy a lázongás lecsillapodjék? Sok tanulság rejlik ebben. Ne engedjük, hogy az önszeretet közbe elegyedjék az Isten szeretésébe. Amikor Istenért dolgozunk, ne nézzünk a magunk kényelmére, másként letérünk a jó útról. Ne ijedjünk meg szenvedélyeink nagy tömegétől, nagy lármájától, mikor Isten ügyéről van szó, mert másként azok fölénk kerekednek. De a magunk bűnét se igyekezzünk másra kenni.

3. A felelet rettenetes volt: És felelvén az egész nép, mondá: Az ő vére mirajtunk és a mi fiainkon. (Mt. 27, 25.) Mennyire semmibe veszik az Isten fia vérét! Mintha azt soha senki számon nem kérné! Mintha nem kiáltana az fel bosszuért az égbe, inkább, mint Ábel vére!

Rajtuk most ez a vér, de keserűen meg is lakolnak mind mai napig érte. Bár rajtam is volna ez a drágalátos vér, hogy megmoshatnám benne lelkeimet, bár volna tetteimen, hogy Jézus vére és érdemei miatt jutalmat nyernének.

136. ELMÉLKEDÉS.

Csütörtök.

1. Pilátus még nem hagyott fel a reménnyel, hogy a zsidó népet jobb belátásra bírja. Azt vélte, hogyha megostoroztatja Jézust és így állítja a nép elé, ha megmutatja nekik, hogy nem Isten, hanem csak szenvedő ember ő, a nép lecsitul és Jézust szabadon bocsáthatja: Akkor tehát Pilátus fogván Jézust, megostoroztatá. (Jn. 19, 1.) Kegyetlen megostoroztatás volt ez, mert Jézusnak nem volt eldurvult teste, a szenvedések iránt így érzékenyebb volt, azután szeges ostort használtak, ütés ütést ért és a hóhérok-

ban nem volt semmi szánsalomérzet iránta. De még inkább fájt Jézusnak, hogy mezítelenre vetköztetve ostorozták meg őt, a legszemérmesebbet. Szánjuk meg az agyonsebezett Jézust! Valljuk be előtte, hogy érettünk történt rajta ez a kegyetlenség és gyalázat, mert: Hátamon kovácsoltak a bűnösök. (128. zs. 3.) És még mi zúgolódni merünk, mikor Isten ránk bocsát valami keresztet, szenvedést, látva hogy Jézus mint hagyja magát ostorozni, ütni, verni, hozzá minden emberiességből kivetkezett pribékektől? Mondjuk Jézussal: Én az ostorokra kész vagyok, (37. zs. 18.)

2. Krisztus megostoroztatása alkalmával a legszebb erényekre adott nekünk példát. Mi érdemeltük meg az ostorcsapásokat, de ő minket szeretve magára vállalta azokat. Sok a bűnös ostora. (31. zs. 10.) A szeretet legbiztosabb próbája a szenvedések felvállalása. Azután aláztossága, mert csakis a rabszolgákat

szokták megostorozni, miként Izaiás mondja: Láttuk a megvetettet és a férfiak legutolsóját. (53, 3.) Az alázatosságnak ez a mértéke, a legutolsóknak tartjuk-e magunkat? A legyőzhetetlen bátorságra és béketűrésre. Azt mondja Tertullian: Ilyen béketűrést emberek közül senki nem tanusítana. És mi hogyan viselkedünk a balsorsban? Micsoda lármát csapunk egyetlen megintés miatt! . . . A rágalmak özönében diadalmos hallgatással győzött, mondja Szent Ambrus. Mi pedig a legkiseb- bet sem bírjuk megállani szó nélkül . . . Örömet megnyugodott az Isten szent akaratán és elmondhatta a zsoltárossal: Elszaggattad szőrszakomat és körülvettél engem vigassággal. (29, zs. 12.)

3. Szent Ágoston beszéli, hogy az egyik poroszló már megsokallotta a verést és odaszólt a többieknek: Csak nem akarjátok elítélés előtt agyonra verni! és elvágta a köteleket, melyekkel az oszlophoz volt

kötözve; mire Jézus összeroskadt és tócsában álló véérébe rogyott. Menjünk oda, szedjük össze szívünkbe az ő drága vércseppjeit, ne engedjük, hogy mások, sőt talán mi is, ebben az ő véérében tapossunk. Jézust érettünk ostromozták meg, lehetetlen tehát, hogy mi testünkkel kényeztetően bánjunk.

137. ELMÉLKEDÉS.

Péntek.

1. A pribékek tudták vagy sejtették, hogy Jézust a zsidóság azért akarja halálra adni, mert magát királynak és Isten fiának meri mondani; de azt is észrevették, hogy Pilátus is ezért adta át őt ostromozásra; azért az ostromozás után sok minden gúnyt űztek belőle: És levetköztetvén őt, bíborszín palástot adának reája. (Mt. 27, 28.) Íme a csöcselék játékszere lett a királyok Királya, az urak Ura! Mint királyt bíborszínű ruhába öltöztetik, de

előbb leszaggatják róla a ruháit, nem törődve azzal, hogy az már beletapadt sebeibe, sem azzal, hogy sebeit újra feltépik. Ismét mezítelenül áll ott a szűzi Jézus, kiteve a vad katonák parázna szemeinek. És ráadják a bíbor palástnak kinevezett piros rongyot, hogy mint királyt kinevethessék. Jézusra nézve mindaz gyalázattá vált, mi a világ szemében tiszteletet parancsol és az lőn díszére, mit a világ restell, szégyenel. Válasszunk a kettő között okosan és állhatatosan tartsuk meg azt.

2. A bíborpalást már megvolt, most koronáról is gondoskodnak: És tövisből koronát fonván, fejére tevék. (Mt. 27, 29.) Uram! hát eképpen koronáztad meg őt dicsőséggel és tisztességgel? Igen, mert Krisztus országában minden korona tövises, és elevenbe hat. Nézzünk királyunkra, a tövis diadémot mi raktuk fejére, míg a színpompás rózsákat megtartottuk magunknak. A szegény Jézusnak csak a tövisek maradnak! Rossz

gondolataink, szeretetlen megítélésünk ezek a tövissek, mikből Jézus fejére koszorút kötöttünk. El kell ezt ismernünk, meg kell ezt bánnunk; de halljuk csak Jézus szavát is: **Én, a tövissel koronázott fő alatt nem ismerhetek elkényeztetett tagokat.**

3. A királyt jogar, kormányzó pálca is megilleti. Azért gúnyból nádat adtak jobbkezébe, majd: **És térdet hajtván előtte, csúfolák őt, mondván: Üdvözlégy, zsidók királya! . . . És reá pökdösvén, vevék a nádat és fejét verék vele. (Mt. 27, 29, 30.) És arcul csapdosták őt. (Jn. 10, 3.) Micsoda szörnyűséges csúfolódás! Mit érezhetett ezalatt Krisztus! Szánjuk meg a szerelmetes Királyunkat, ajánljuk fel neki szolgálatainkat, legyünk mi nád, de az ő kezében, imádjuk őt térdre hullva, kiáltsuk harsány hangon: **Üdvözlégy, Királyom! Töröljük le arcáról a köpedelmet, és ha nem is vernek arcul minket Jézusért, helyette fogadjuk el a bántalmakat és méltatlanságokat.****

138. ELMÉLKEDÉS.

Szombat.

1. Pilátus igazságtalan volt, amikor az ártatlannak kijelentett Jézust megostoroztatta, azt remélve, hogy a szenvedő ember látása szánalmat kelt a tömegben. Rosszul tett, mert a jó cél még nem menti és nem teszi megengedetté a rossz cselekedetet. A nép elé állítja Jézust: Íme, kihozom nektek őt, hogy megismerjétek, hogy semmi okot sem találtok őbenne. (Jn. 19, 4.) Nézzük meg jól őt mi is! Bizony nem találhatunk mi sem benne okot a halálra; de magunkban igen. Ő azonban annyira szeretett minket, hogy magára vállalta a mi halálos ítéletünket. Íme, ilyenné lett az az arc, mely Tábor hegyén mint a nap ragyogott! Külszínre: Az emberek gyalázata és a nép megvetése, (21. zs. 7.) de belsőleg: Ékes alakú, az emberek fiai fölött. (44. zs. 3.) Ez a kép lebegjen

mindig szemeink előtt, ehhez szabjuk életünket!

2. Pilátus szava: Íme az Ember! (Jn. 19, 5.) végig hängzött a tömeg fölött, de nem szóalmat, hanem vérszomjat váltott ki a tömegből. Íme szól hozzánk az Atya-Isten, Íme ember! Ne félj te ember, mert az Isten fia mindazt átszenvedte, mit egy ember szenvedhet; eddig ti inaszakadtan feküdtetek, nem volt emberi formátok; nézzetek most ide; íme itt az ember, az az ember, aki meggyógyítja összes bajaitokat, betegségeiteket. Menjetek eléje alázattal, tárjátok fel előtte bajaitokat bizalommal, ne más emberfiában, hanem csakis őbenne reménykedjétek, hogy szemetekre ne vesse: Íme az ember, ki az Istent nem választotta segítőjének! (51. zs. 9.) Íme az ember, ki latrok kezeibe esett, a te gonosz kezedbe, kit megraboltál, ütlegeltél és félholtan az úton hagytál, (Lk. 10. 30.) kit ott hagytál! Te-

kintsünk azért minden tettünkben erre az Ecce hómóra!

3. A véresre vert, szájalmasan kinéző Jézus láttára, a sokaság már nem vérét, hanem halálát kívánta látni: Midőn tehát látták őt a főpapok és szolgák, kiáltának mondván: Feszítsd meg, feszítsd meg őt! . . . Nekünk törvényünk van és a törvény szerint meg kell halnia . . . mert Isten fiának tette magát. (Jn. 19. 6. 7.) Íme az igazi ok, ami miatt Krisztusnak meg kellett halnia. Bizony annak, aki Isten fia akar lenni, annak meg kell halnia. Meg kell abban halnia a régi embernek, hogy élhessen benne az új ember. Kiáltsuk azért mi is: Halál a régi emberre és minden kívánságaira!

Nagyböjt ötödik hete.

139. ELMÉLKEDÉS.

Fekete vasárnap.

1. Pilátus félt, félt a nép lázongásától, de félelemmel töltötte el őt az is, hogy a főpapok szerint ez a Jézus Isten fiának mondta magát: Midőn pedig Pilátus hallotta e beszédet, még inkább megijede; és ismét bemenvén a tanácsházba, és mondá Jézusnak: Honnan való vagy te? Jézus pedig nem ada feleletet neki. (Jn. 19. 8. 9.) Pilátus azért kérdezte ezt, hátha nem zsidó származású, és akkor nem vonatkoznak reá a zsidók törvényei, és elbocsáthatja Jézust. Római létére nem mert ítéletet mondani afelett, ki magát Isten fiának mondja és látott valamit benne, ami nem közönséges valami, hátha igaza van ennek az ártatlannak. Lám, ha azonnal túltette volna magát első félelmén, most nem állana ilyen nehéz kérdés előtt! Ha szenvedélyeink-

nek csak egyszer is engedünk, másod ízben már sokkal erősebb ellenfélnek tapasztaljuk azokat. Oh ha mi is többször megkérdeznénk Jézustól: Honnan való vagy te? Ha igazán felismernénk benne az Isten fiát! . . . Krisztus nem tárhatta fel a római pogány, a több istent hívő előtt, a megtestesülés szent titkát, amikor azt még tanítványai sem, az egy Istent hívő zsidók sem értették meg; azért hallgat. De azért is hallgatott, nehogy felmentse őt. Íme mennyire szeretett minket! Megváltásunk művét oly fenségesnek tartotta, hogy nemcsak megkezdeni, hanem befejezni is kívánta.

2. Pilátus izig-vérig római volt, hatalmas ember volt, és bántotta őt Jézus hallgatása, annál is inkább, mert már tanujelét adta annak, hogy őt megmenteni akarja: Mondá azért neki: Nekem nem szólasz-e? Nem tudod-e, hogy hatalmam vagyon megfeszítésedre, és hatalmam vagyon elbocsátásodra? Felelé Jézus: Nem

volna semmi hatalmad ellenem, ha teneked onnan felülről nem adatott volna. (Jn. 19, 10. 11) Íme a gőg ismét homályba borítja a világosságot, mert belátta, hogy igazság szerint Jézust el kell bocsátania. Így vezet minket egy szenvedély a másikra, és a kettő már romlásunkat okozza. Krisztus felelete nagy igazságot tár fel előttünk. Isten engedelme nélkül semmi baj, csapás nem érhet minket, a teremtmények csak eszközök, az Isten küldi azokat megpróbáltatásunkra.

3. A zsidók még hazaszeretetüket is megtagadták, csakhogya Jézuson bosszút álljanak: Mondá nekik Pilátus: A ti királyotokat feszítsem-e meg? Felelék a főpapok: Nincs királyunk, hanem csak császárunk! (Jn. 19, 15.) Mekkora gyűlölet és elvakultság! A császárt vallják uruknak, aki megfosztotta őket szabadságuktól, de Krisztust elvetik, pedig ő azért jött, hogy szabadságot adjon nekik! Hányszor megvetjük mi is

Krisztust, és zsarnok szívünknek hódolunk! A bűnös vágyakat parancsnak véljük, és Isten jószágos sugallatait semmibe sem vesszük. Hogy Istent elveszítjük, az nem bánt minket; de az emberek barátságát mindenáron meg akarjuk tartani: És ettől fogva azon volt Pilátus, hogy elbocsássa őt. De a zsidók kiáltának, mondván: Ha ezt elbocsátod, nem vagy a császárnak barátja! Úgyes fogás volt ez a zsidók részéről, és Pilátus ellenállása megtörött. Állását egy zsidó miatt nem akarta elveszíteni. Annyi kínzás után most már a halálába is beleegyezett. Mindennapi esemény, de azért igazságtalanság az, gonoszság az. (Jn. 19, 12.)

140. ELMÉLKEDÉS.

Hétfő.

1. Pilátus nem volt határozott jellem, mert szóba állott a megvadult néppel, pedig ezzel szemben csakis az erély tud megbirkózni. Mondá

Pilátus a zsidóknak: Íme a ti királyotok: Vidd el, vidd el! Feszítsd meg őt! (Jn. 19, 15.) Szenvedélyeinkre hallgatnunk sohasem szabad, mert akkor már nem tudunk ellenük védekezni. Ezek a szenvedélyek folyton lázonganak, nehogy jobbik eszünkre hallgassunk, hanem a kényelmünkre. Nyissuk meg Krisztus előtt szívünket, üsse ott fel királyi székét, és uralkodjék rajtunk.

2. Pilátus szinte gúnyosan válaszolt: Mondá nekik Pilátus: A ti királyotokat feszítsem-e meg? Felelék a főpapok: Nincs királyunk, hanem csak császárunk. (Jn. 19, 15.) És nincs is azóta királyuk, de hazájuk sincs, idegen országokban elszóródva élnek, mindenütt gyűlölik és üldözik őket, sehol sem tudnak békésen beilleszkedni a nép és nemzetek életébe, majdnem minden felforgató tan és elmélet tőlük indul ki, de a védteleneken zsarnokoskodnak. Íme az Isten büntetése, maguk mondották ki az ítéletet.

3. Pilátus most már sorsára hagyta Jézust: Akkor azért kezükbe adá őt, hogy megfeszíttessék. (Jn. 19, 16.) Igazságtalan ítélet! Hányszor hangoztatta, hogy ártatlan ez a Jézus és mégis kegyetlenül: az ő akaratjukra hagyá. (Lk. 23, 25.) Az ő ellenségeinek, dühöngő ellenségeinek akaratára! Krisztus azonban nem Pilátus, hanem az ő mennyei Atyja kezéből fogadta ezt az ítéletet, mert Atyja akarata volt ez, hogy így váltsa meg a világot. Miért ne hagynánk magunkat mi is Isten szent akaratára, mikor ilyen remek példát adott nekünk erre az Úr Jézus!

141. ELMÉLKEDÉS.

Kedd.

1. Megható kép a keresztet hordozó Jézus. A keresztet hordozván magának kiméne. (Jn. 19, 17.) Oh mily édes áhítattal emelte magára a rég óhajtott keresztet, bizonyára nagyobb, mint aminővel később

Szent András apostol ; epedett utána, a mi bűneinket hordozta abban. De mily nehézé tettük mi azt neki a mi bűneinkkel ! Imádjuk az ő készségét, adjunk hálát érte és utáljuk meg lanyhaságunkat. Oh hogyan is merjük még azt mondani és felpanaszolni, hogy a reánk rótt kötelmek felülhaladják a mi erőnket ! Nem riasztotta ettől őt vissza az, hogy nagy gyalázat ez reá, mivel csak gonosztevőket és latrokat feszítettek fel ; nem a nehéz kereszt súlya, pedig agyonkínzott testének ugyancsak nagy terhére esett. Minket rendszerint ezek ijesztenek el. De csak nem gyalázat Krisztus követése ? Nehéz a keresztünk ? Majd ő pótolja erőtlenségünket és ha leroskadnánk is alatta, ez is csak dicsőséges dolog.

2. Jézus összeesett a kereszt súlya alatt. Segíteni neki azonban senki nem akart : Kimenvén pedig találának egy Simon nevű cirénei embert. Ezt kényszerítették, hogy vigye az ő keresztjét. (Mt. 27, 32.) Ha kény-

szerítve is, de Simon mégis osztozott a kereszt gyalázatában és ezért akkoron kegyelmet, később dicsőséget nyert. Ha az erre kényszerítettnek megadta ezeket Krisztus, miért ne adná meg annak, ki Krisztus keresztjét önként vállalja? Társuljunk tehát Simonhoz, segítsünk neki, ne ijesszen meg minket ennek a keresztnek a terhe, ne az emberek gondolkozása, ne a szégyen. Ha Krisztussal szenvedünk, vele uralkodunk is.

3. A nép mindig szereti az érdekességeket: Követé pedig őt nagy népsereg, sok asszonnal. (Lk. 23, 27.) Utána mentek, de milyen más-más érzelmekkel. Egyesek lesve lesték a keresztre feszítést, mások tevékenyen kívántak abban résztvenni, közben kicsúfolták; tán emberi részvét is, baráti vonzalom is közrejátszott egyeseknél, de senki sem volt, aki azért követte volna, hogy felvegye keresztjét és kövesse őt. Legalább mi kövessük őt így. Jézus a felvett keresztet állhatatosan kivitte a Kál-

váriáig, pedig nehezére esett, többször megbotlott és állandóan gúnyolták. Nem is pár óráig kell a keresztünket hordoznunk, hanem egész életünkön át, mindhalálíg.

142. ELMÉLKEDÉS.

Szerda.

1. A keresztre feszítés előtt kábító italt adnak az Úr Jézusnak: És adának neki epével vegyített bort inni. És midőn megízlelte azt, nem akará inni. (Mt. 27, 34.) Epével itatják a szívek édességét és ő megízlelte, hogy keserű legyen még a szája is, de meg nem issza, hogy el ne kábuljon, hanem minden kint egészen átérezzen, de meg azért sem, hogy az ő benseje, az ő irgalmassága el ne keseredjék. Ime a világ, amikor a szívvidámító bort nyújtja is, nem tisztán adja azt, hanem keserű epét kever bele. Ne igyuk meg azt, mert: utoljára megmar, mint a kígyó. (Péld. 23, 32.) Nem itta a bort mert epével

volt vegyítve. Még a legjobb is elromlik, ha rosszal keverik; a legszébb és legjobb művet is lerontja a rossz szándék. Csak akkor színtiszta, színjő a cselekedetünk, amikor nem keveredik hozzá kedvetlenség, tettetés, önzés, kényelemszeretet.

2. Azt mondja Szent Ambrus, hogy senki sem száll fel meztelenül a keresztre, csakis olyan szálljon tehát fel, ki kész legyőzni a világot, a világ segedelmének keresése nélkül. A szegény Jézus mit sem hozott a világra, de nem is vitt el innét semmit. Nem szereti az a keresztet, aki nem szereti a szegénységet, mert a keresztén méltóan csak az függhet, aki meztelen . . . Ott megfeszíték őt. (Lk. 23, 33.) A keresztrefeszítés kínos dolog volt, az illetőnek erővel kinyujtották kezeit és lábait és Jézusnál az élő testébe is szeget vertek. Legyünk tehát engedelmesek, hadd húzzanak ide-oda, helyezzenek el bárhova minket az előljárók, ha mindjárt kínos feladatot rónak is

reánk. Ime Krisztus megköszönte Atyjának ezt az órát, amelyen bevégezheti a megváltás művét, felajánlotta magát áldozatul az egész világért, érettünk is, a mi bűneinkért is. Ugyan mivel háláljuk meg neki ezt a nagy szeretetet, ezt a nagy áldozatot?

3. A nagyobb gyalázat kedvéért, még más két embert is keresztre feszítettek Jézussal: És vele más kettőt kétfelől, középen pedig Jézust. (Jn. 19, 18.) Hárman függnek a kereszten: egy megátalkodott gonosz, egy a kereszten megtérő lator és maga a megtestesült ártatlanság, Istennek fia. Mindenkinek meg van a maga keresztje, akár igaz, akár gonosz. Ne kerüljünk latorként a keresztre, még csak ürügyet se adjunk reá, ne kényszerűségből és így érdem nélkül függjünk azon, hanem feszítessünk meg Krisztussal önként, örömmel, engedelmességből.

143. ELMÉLKEDÉS.

Csütörtök.

1. A kivégzettek ruháit a hohérok szokták maguk között szétosztani: Varratlan vala pedig a köntös, felülről egészen szöve. Mondák azért egymásnak: Ne metéljük el azt, hanem vessünk sorsot rája. (Jn. 19, 23, 24.) Krisztus külső ruháit már négy részre osztották, a belső, a szövött, az épségben maradt. A hívők Krisztus ruhája, széttépődnek azok, melyek szorosán nem tapadnak az ő testéhez. Akiben nincs meg az alap, az Isten szeretete, nincs abban felebaráti szeretet sem; de aki ragaszkodik az Istenhez, az szereti felebarátját is. Amit nem mertek megtenni a zsidók, megteszik azt a keresztények, szétszakítják Krisztus köntösét, az igaz hitet, a keresztény szeretetet!

2. A kivégzett bűnösök fölé táblát szoktak tenni, melyen rajta állott a neve és bűne. Jézus fölé ezt tet-

ték: A názárethi Jézus, a zsidók királya. (Jn. 19, 19.) Ime itt van, akit a napkeleti bölcsek kerestek: a zsidók királya és ezt Pilátus téteti a keresztje fölé, mert ez volt Jézus bűne, ezért követelték az ő halálát. Bizonyságtétel volt ez, de a zsidók őt nem akarták elismerni királyuknak, szóvá is tették Pilátus előtt a sérelmet; de Pilátus elutasította őket: Amit írtam, megírtam! Légy Uram az én királyom, légy Jézusom, Üdvözítőm, nazarethim azaz virágos kertem, a gyalázat és gyötrelmek közepette is szerelmesem és királyom, neked akarok egyedül szolgálni, más urat az én lelkem nem akar ismerni! Hogy pedig soha el ne távozzam tőle, Krisztussal a keresztre szegezem magamat, a félelem, az önmegetagadás és a szeretet szögeivel.

3. A kegyetlen gonoszság még a kereszten függőt sem kímélte: Az átmenők pedig káromolák őt. (Mt. 27, 39.) Kigúnyolták hatalmát, hogy

íme most nem tudja magát megszabadítani, az ő királyi méltóságát, istenfiúságát, hogy hiába bízott az Istenben, hasztalan mondotta magát az Isten fiának. Csak a keresztről kellett volna leszállania, azonnal vége e rágalmaknak, gúnyolódásnak. Nyíltan mondták neki: Szálljon le most a keresztről és hiszünk neki. (Mt. 26, 42.) Kárba vezett a szavuk. Éppen mert Isten fia és hogy ezt bebizonyítsa, nem szállott le a keresztről. Isten fiai, jegyezzük ezt meg, állhatatosan megmaradnak a kereszten, sőt azon halnak is meg, mert mindhalálíg sanyargatják testüket, mindennap erősítgetik hivatásukat.

144. ELMÉLKEDÉS.

Péntek.

1. Jézus a keresztfán függve hétszer szólalt meg: Jézus pedig mondá: Atyám! bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek. (Lk. 23, 34.) Saját védelmére nem volt

szava és most a kigúnyolóiért megnyitja ajakát. Első szava a kereszten irgalomért, bocsánatért esd megbántói, gyilkosai számára. Tudatlansággal menti gonoszságukat, de volta-képpen minden bűnös ebben leledzik, mert nem éri fel ésszel, hogy mit is tesz, amikor vétkeznek. Atyám! mondotta, bocsáss meg nekik, nemcsak nekik, hanem mindazoknak is, kik majd később üldözik és bántalmazzák az én titokzatos testemet, az anyaszentegyházamat. Ne essünk kétségbe, minden ellenségéért esedezett! És mi? Imádkozunk-e ellenségeinkért, megbocsátunk-e? Mentjük a bűneiket, amennyire tehetjük.

2. A baloldali lator szenvedései közepette káromolta az Urat, mert miatta kell neki most a kereszten lennie; de a jobboldali védelmébe vette az Urat; mi megérdemeltük, hogy idekerültünk, de Ő nem volt gonosztevő. Lelkében fegyulladt a hit világossága, érzi, hogy Isten fia ő és reményre ébred, kéri őt: Uram,

ha országodba jutsz, emlékezzél meg rólam! (Lk. 23, 42.) Ime mit művel egy pillanat alatt az Istennek elfogadott kegyelme! Nem szabadulást kér a kereszthaláltól, hanem, hogy emlékezzék meg róla. Eléggé gondoskodva van arról, akiről az Isten megemlékezni kegyeskedik. Két lator küzd a halállal Krisztus oldalán, az egyik megtér. Ugyan ki ne reménykedhetnék? De a másik elkárhozik. Lám még Krisztus oldalán is félnünk kell.

3. A jobb lator csak megemlékezést kért, de a jóságos Jézus többet ad neki, mint amennyit kért: Bizony mondom neked, ma velem leszel a paradicsomban. (Lk. 23. 43.) Megígéri, és ígéretét még aznap be is teljesíti. Még ma! Micsoda vigasztalás, Jézussal lehetni a boldogság honában! Mindannyian ezután vágyakozunk, de előbb Krisztussal a kereszten kell függünk. Jól mondja Szent Gergely: Nagy jutalmat csak nagy munka után nyerhetünk. Aki Jézussal

együtt szenved, az vele együtt uralkodik is.

145. ELMÉLKEDÉS.

Szombat.

1. Jézus első szava a keresztfán esedezés volt ellenségeiért, második az irgalmasság szava volt a megtérő bűnöshöz, harmadik szava a kegyeletes szeretet szava hön szeretett anyjához és a szeretett tanítványhoz: Állának pedig Jézus keresztfje mellett, az ő anyja... Jézus tehát látván anyját és az ott álló tanítványt... mondá anyjának: Asszony, ime a te fiad!... Azután mondá a tanítványnak: Ime a te anyád! (Jn. 19, 25, 26. 27.) Oh micsoda fájdalom tölthette el a Szüzanya szívét, amikor látta, miként végzik ki az ő egyetlen fiát, hogyan megkínozzák, meggyalázzák őt, és jól tudta, hogy az ő fia nemcsak ember, hanem Isten fia is. És állott a kereszt alatt, saját szemeivel látott mindent,

a kereszthalál minden kínját és gyalázatát. Állott és lélekben felajánlotta szent Fiát a világ üdvösségéért. Azt olvasom: Állott, írja Szent Ambrus, de hogy sírt volna, az nincs megírva. Állani ilyen szív fájdalom közepette, ez a legnagyobb lelki erőre és állhatatosságra vall. Sokat tanulhatunk belőle. A balsorsban álljunk, legyen helyén eszünk és szívünk. Álljunk és állhatatos akarrattal, törhetetlen erővel folytassuk tovább áhítatgyakorlatainkat. Ne szeressünk soha semmiféle földi dolgot, vagy lelki vigasztalást annyira, hogy le ne tudjunk róla mondani, akár mert Isten így akarja, vagy mert a felebarátunk üdve kívánja.

2. Jézus maga helyett Jánost adja anyjának. Mily nagy a különbség kettőjük között. Vajjon micsoda vigasztalás lehetett ez, Isten fia helyett merő embert kapott! Hogy a Szűzanya ezentúl Jánosban az ő szent fiát szerette, ahhoz kétség nem férhet. De nekünk is Krisztust kell

látnunk embertársunkban, és mindjárt jobban szeretjük őket. És miért éppen Jánost? Azért, mert János hitvallóan ott állott a kereszt tövében és mert meg akarta ezzel jutalmazni az ő szűzességét is. Lám milyen fontos, hogy a szenvedő Jézus mellett álljunk, mert csak itt avat minket testvérévé. Ime, hogyan lehetünk Krisztus testvérévé és a Szűzanya fiává! A szép neveket csak ilyen áron vehetjük meg.

3. Amikor Jézus meghívta Jánost, hogy legyen tanítványává, az elhagyta atyját. Ennek a gondjaira bízta most Krisztus az ő anyját, mert elhagyta övéit. Micsoda kegy és kitüntetés lenne reánk nézve, ha Máriát anyánkul kapnánk! Ennek csak egy lehetősége van: Jézus szerelméért hagyjuk el övéinket, sőt még a vérség ragaszkodását is igyekezzünk levetközni. Jézus testvérei, Mária fiai csak akkor vagyunk azonban, amikor Isten akaratát hajszálig teljesítjük, mert: Aki Atyám akaratát cse-

lekszi, az az én testvérem. (Mt. 12, 50.) Fohászkodjunk fel gyakran: Mutasd, hogy Anyám vagy! De ugye nekünk is fiaként kell viselkednünk?

Nagyhét.

146. ELMÉLKEDÉS.

Virágvasárnap.

1. Jézus negyedik és ötödik szava a bizonyágtétel szava volt az ő Istenfiúsága mellett: És kilenc óra tájban kiálta Jézus nagy szóval: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem. (Mt. 27, 46.) Nem panaszszó, hanem tanítás ez, mondja Szent Leó. Nagy szóval kiálta fel, hogy hallja az egész világ, mit jövendölt meg a zsoltáros öfelőle a 21. zsoltárban. De arra is tanít minket, hogy ő azt akarta, hogy rettenetes külső szenvedéseinél még nagyobb legyen a benső, amelyet nem akart isteni segedelemmel enyhíteni. Mi azonban egyre csak lelki vigaszt-

lásért esedezzünk az Istenhez, sőt még a teremtményekben is ezt keressük! Jól mondja Kempis Tamás: Nagy, igaz nagy valami híján lenni minden emberi, sőt isteni vigasztalásnak, szívesen elviselni akarni az Isten dicsőségére a szívbeli számkivettést, nem keresni semmiben ez égvilágon magunkat.

2. Hogy beteljesedjék az Írás, mondá: Szomjúhozom! Vala pedig ott egy edény tele ecettel. Amazok tehát a szivacsot megtöltvén ecettel és izsópra tűzvén, az ő szájához nyujták. (Jn. 19, 28, 29.) Jézus tudta, hogy mindazoknak be kell teljesedniök, miket felőle megjövendöltek a próféták. Ezért kiáltott fel: Szomjúhozom, hogy beteljesedjék a zsol-táros szava: Szomjúságomban ecettel itattak meg engem. (68, 22.) Micsoda engedelmesség! Szomjúságát a nagy vérveszteség okozta. De ennél nagyobb másik szomjúság is gyötörte: a lelkek üdve, a szenvedés vágya, hogy mennél világosabban

kimutassa irántunk való véghetetlen nagy szeretetét. Adjuk át neki lelkünket, hadd csillapodjék az ő szomjúsága. És milyen a mi szeretetünk Isten és embertársaink iránt? A szenvedés érettük ennek a megmutatója.

3. Ecetes szivaccsal akarják felüdíteni a haldokló Istenembert! Íme a példa, még a dolog hevében is türtöztetni kell vágyunkat. Ne akarjuk, hogy nagyobb munka idején már kivételesen lássanak el minket. Krisztus iskolájában azt tanuljuk, hogy mennél többet dolgozunk, annál kisebb legyen az igényünk. A kedvező elbánás után nem illik itt vágyakozni. Azok pedig, kik életük javát, legszebb idejét a világias és testies örömeikben töltik és csak gyámoltalan öreg korukban akarnak Istennek szentelt életet élni, szintén ilyen ecettel itatott szivacsot nyujtanak Istennek. De ilyen ecetes szivacsok az elkeseredett, türelmetlen, zsémbes emberek is, ezek előbb fa-

csarják ki lelkükből az ecetet, azután töltsék meg a szeretet tüzes és édes borával és így nyujtsák azt Istennek. Ez kedves lesz.

147. ELMÉLKEDÉS.

Nagyhétfő.

1. Krisztus hatodik és hetedik szava a kereszten az Isten engedelmes és szerető fiának szava volt Beteljesedett (Jn. 19, 30.) Befejeztem a nagy művet, melyet te Atyám reám bízta! Nem a hozzáfogás, hanem a befejezés a dicséretreméltó minden dologban; a jutalom is nem az elkezdőt, hanem a befejezőt illeti meg. Kövessük Krisztus állhatatosságát, hogy mi is elmondhassuk halálos percünkben: Beteljesedett Uram, a te akaratod, teljesítettem a reám bízottakat, szent kegyelmeddel a hitemet megtartottam, parancsaidat megcselekedtem, intelmeidet megfogadtam. De mily messze vagyunk ettől!

2. Atyám! a te kezeidbe ajánlom lelkemet. (Lk. 23, 46.) Minden szava tanulságos ennek az imádságnak. Atyám, ez a bizalmas szeretet megszólítása, ezt csak akkor mondhatjuk bitorlás nélkül Istennek, ha őt szerető, tisztelő, neki engedelmeskedő fiai is vagyunk. A te kezeidbe! Csakis itt lelhetünk békés nyugalmat és boldogságot. Ha azt akarjuk, hogy ezt örökké élvezhessük, akkor már most az ő kezeiben kell lennünk, az ő isteni akaratán teljesen meg kell nyugodnunk. Ajánlom az én lelkemet! Nem a testet, az most a keresztt bitófáján függ. A lelkünkre nagyobb gondot kell fordítanunk, mint a testünkre. Hogy lelkünket Isten kezeibe ajánlhassuk, testünknek az önmegtágadás keresztjén kell függenie, csak erről ajánlhatjuk azt Isten kezébe. Csakis az ilyen halál a megnyugtató, minden más veszedelmes.

3. És lehajtván fejét, kiadá lelkét. (Jn. 19, 30.) Fenséges titok! Az Isten

fia meghal. Csakis az tudja felfogni, aki tudja, hogy mire képes a szeretet. Mi érettünk is meghal. Íme mennyire becsül minket az Isten! Igazán mondotta Szent Pál: Nagy áron vétettetek meg! (Kor. I. 6, 20.) Krisztus halálán. Mivel viszonzozzuk mi ezt, hogy a hálátlanság vádja ne érjen minket? Lehajtotta fejét. Te büszke ember, hajtsd meg Isten előtt alázatosan fejedet és így leheld ki lelkedet. Engedelmeskedjél mindhaláláig. Hajlítsd szívedet az ő igazságainak megőrzésére. (118. zs. 36, 5.)

148. ELMÉLKEDÉS.

Nagykedd.

1. Krisztus meghalt, ajkai elnémultak, de a mindenhatósága csodákban tovább beszélt, mert: Íme a templom kárpitja kettéhasadt, fölétől egész aljáig. (Mt. 27, 51.) Krisztus halála az ószövetség megszűnését jelentette. Bennünk is ezt kellene művelnie, szünnék meg bennünk az

ó törvény, a test törvénye, mely a lélek ellen tusakodik. Jézus meghalt, haljon meg azért bennünk is a régi ember. Megszakadt a kárpit, mert már megtörtént a megváltás, Isten szeretetének nagy titka. Ne földje el a földies okoskodás nálunk az isteni dolgokat, minél jobban széjjelszakad az a fátyol, annál jobban szemünkbe tűnnek az isteni titkok. Ez a fátyol, ez akadályozta meg a mi tisztán látásunkat.

2. A föld megindula, a kősziklák megrepedének. (Mt. 27, 51.) Gyászolt a természet is. És az ember érzéketlen, pedig földből vétetett, a földet szereti. Rendüljön meg ez a föld, rázza le magáról a földies dolgokat! Csak a szerető szív érez szánalmat és Jézust csak az szereti, aki őt mindennél és mindenkinél jobban szereti. Az ember inkább kemény kőszikla, bűnei terhe, megátalkodott gondolkozása, makacs akarata, kősziklává tesz a szívét. Krisztus halálának meggondolásakor repedjen meg ez a

kemény szív és érezzen igazi bűnbánatot!

3. És a sírok megnyílnak. (Mt. 27, 52.) Ez annak a bizonyosságára történt, hogy Jézus az ő halálával lerombolta a mi halálunkat, általa az Úrban elhúnytak megszabadultak a halál kötelékeitől. Ezt művelje bennünk is Krisztus halála! Nyissa meg és szabadítson meg minket a halál sírjából, nyíljék meg az előtt és teljesen táruljon fel, kinek azt fel kell tárunk. Nyíljék meg a fehérre meszelt sír szája is, szűnjék meg bennünk a tettetés és olyanoknak mutassuk magunkat, amilyenek valóban vagyunk, még magunk előtt se szépítsük magunkat. Nyíljék meg a gonosz megrögzött szokások sírja is, dobja ki szívünk mindazt, ami megölt minket, hogy újra éledve az élet megújításában járjunk.

149. ELMÉLKEDÉS.

Nagyszerda.

1. Krisztus halála hatással volt a pogány századosra, hatással a népsokaságra és az öt szeretők kis csoportjára: Látván pedig a százados, ki átellenében áll vala, hogy így kiáltva meghalt, mondá: Valóban ez ember Isten fia vala. (Mk. 15, 39.) Krisztus méltóságos halála, a természet gyásza, félelmet keltett benne, a természet alkotójára terelte gondolatát, innen az ő megismerése és vallomása. Hányan látták ugyanezt és meg nem indultak! Isten csodálatos a szívek megindításában. A teremtményeknek minket az Istenre, mindenek teremtőjére kell emlékeztetniök, bennük Istent kell felismerünk, megvallanunk és dicsőítenünk. A pogány százados a kegyetlenül meggyilkolt embert látta a keresztfán és Isten fiának vallja. Micsoda istenit látott meg benne? Az emberfeletti méltóságos szenvedést. Bizo-

nyos tehát, hogy mibennünk is, ha van valami isteni vonás, az leginkább a szenvedések, megpróbáltatások és megvettetések idején ragyog fel.

2. És a népsokaság? Az egész sereg, kik jelen valának e látványon és a történeteket látták, mellüket vervén visszatérének. (Lk. 23, 48.) A nép legalább e mellverésével elérte a megindultságát, de már a papi fejedelmek és a nép vénei érzéketlenek maradtak. A gögös és megátalkodott embereket soha semmi sem indítja részvétre, jó érzésre vagy csak ritkán. De azért a népseregből senki sem tett vallomást Krisztus istensége felől. Miért? Mert csak mint látványosságot nézték végig Krisztus kínszenvedéseit. Ezért nem indít meg minket sem az, azért nem igen lelkesedünk a szenvedésekért. Nem látjuk meg benne az ő jóságát, szeretetét, irgalmasságát, csak mint megható történet hatja meg lelkünket. A nép visszatért a városba. Látni és elmenni, ez ugyan nem sokat ér.

A keresztre feszítettet állhatatosan kell szemlélni, hogy a lelkünk beteljék minden nemes érzéssel és indulattal.

3. Jézus halálát csak kevesen siratták meg keserű könnyekkel: Távol állának pedig minden ismerősei... és az asszonyok... ezeket látván. (Lk. 23, 49.) Bár jobban esett volna, ha közel állhattak volna, mert Krisztus halálát minél közelebről kell szemlélni. Péter is csak azért esett el, mert távolról követte Jézust, míg a százados és jobb lator egészen közélről szemlélték és azért meg is vallották őt. Ne álljunk tehát soha távol az Úr Jézustól! De ha ezek a jó lelkek nem is álltak hozzá közel, azért mégis látták őt és Jézus is látta őket. Állhatatosan ott állottak és érző szívvel látták szenvedését, csak a testük volt távolabb, a lelkük egész közel állott Jézushoz. Krisztus élete és halála felől így kell állhatatosan és érzéssel elmélkedni.

150. ELMÉLKEDÉS.

Nagycsütörtök.

1. Az Úr Jézusnak még halála után sem volt nyugta. Hogy az ünnepek alatt a kivégzettek teste ne maradjon a bitófákon, halálukat lábcsont töréssel siettették: Mikor pedig Jézushoz jöttek, látván őt, hogy már meghalt, nem törék meg szárait. Egy a vitézek közül lándzsával megnyitá az ő oldalát. És legottan vér és víz jöve ki. (Jn. 19, 33, 34.) Úgy látszik, mintha a zsidók szinte sajnálták volna, hogy Jézus ilyen hamar meghalt, mivel így tovább őt már nem gyötörhetik. Jézus halálát az irántunk való nagy szeretete siettette, hogy minél előbb befejezhesse a mi megváltásunkat. Boldog ember, aki már meghalt a világnak, a gonosz vágyaknak, aki az önsanyargatás folytán már annyira jutott, hogy amikor a sátán megkíséríti őt, már nem találja őt erre alkalmasnak! A csontok csakis az önmegtagadásban,

az önmagunknak való meghalásban maradhatnak épen, enélkül egyetlen erény sem lehet tartós.

2. Átdöfték az Úr Jézus oldalát, megnyílt a szeretet ajtaja, minden fájdalom gyűlöhelye. De sok fájdalmat okoztunk mi már ennek a szívnak! Hányszor itattuk mi azt bűninkkel, mint valami méreggel! Menyire szeretett ő minket, milyen lángbetűkkel írt be minket az élők könyvébe! Az Isten fiainak könyvébe! A bűnösöknek, mint Magdolnának, a lábát, barátainak, mint Péternek, a kezét nyujtotta; de az Isten fiainak a szívét adja: Ölben fogtok hordoztatni. (Iz. 66. 12.) Ez a drágalátos szív egyre emlékeztet minket az ő szeretetére, de a mi hálátlanságunkra is. Tekintsünk reá most szeretettel, nehogy majdan rettegéssel kelljen arra néznünk, akit által-szúrtunk!

3. Az áldott oldalsebből vér és víz folyott. Ez a vér és víz a ke-resztség és Oltáriszentség a mi üd-

vösségünk kieszközlői, mert a keresztségben a víz lemossa minden bűnünket, míg az Oltáriszentségben a szent vér a kegyelmek sokaságával ékesít fel minket. Már ez is nagy, igen nagy szeretetről tanuskodik; és íme ő utolsó cseppig kiontotta azt; ez már akkora szeretet, melynél nagyobbat elképzelni sem lehet. Jól mondja Szent Özséb: Oly bőséges ajándékkal hajtja végre megváltásunkat, hogy az ember Istennel látszik felérni. Lám milyen bőkezű irántunk az Isten! És mi mégis milyen szűkmarkúak vagyunk vele szemben! Mégcsak egy könnycseppel sem csillapítjuk az ő vére ontását.

151. ELMÉLKEDÉS.

Nagypéntek.

1. Nagypénteken illik megemlékezni az érettünk keresztre feszített Jézus kínjairól. Oh ti mindnyájan, akik átmentek az úton, figyelmeztetek és lássátok, ha vagyon-e fáj-

dalom, miként az én fájdalmam! (Jer. sir. 1, 12.) Nézd csak, mit is szenvedett Jézus testileg. Átdöfték kezeimet és lábaimat, megszámlálták minden csontjaimat. (21. zs. 17.) Tetőtől-talpig nincs benne épség. (Iz. 1, 6.) Mit szenvedett a gyalázat miatt lelkében: Csúfolással csúfoltak engem. (34. zs. 16.) Nevetségessé lettem minden népem előtt, egész nap azok gúnydalává. (Jer. sir. 3, 14.) Hogy latrok közé feszítették fel: A bűnösök közé számláltatott. (Iz. 53. 12.) Hogy nem volt, aki megszánja, megvigasztalja: Nincs, aki vigasztalja őt, minden szerelmesei közül. Minden barátai megvetik őt és ellenségeivé lettek. (Jer. sir. 1, 2.) És vártam, ki szánakozik és nem volt ki megvigasztaljon és nem találtam. (68. zs. 21.) Hogy az emberek oly hálátlanok voltak iránta és később is nem veszik majd sokba az ő áldozatát: Mi haszna az én véremnek? (29. zs. 10.) Mit kellett volna még cselekednem, az én szől-

lőmmel és nem cselekedtem vele? Vártam, hogy szőlőt teremjen és vadszőlőt termett. (Iz. 5. 4.)

2. Kérdezzük csak meg Krisztustól: Micsoda sebek ezek itt kezeiden? (Zach, 13, 6.) És halljuk Jézus feleletét: Ezekkel sebesítettem meg azok házában, akik szeretnek vala engem. Oh mily végtelenül szeret! Nézd e csókra hajló fejet, mondja Szent Ágoston, ezt a szeretésre megnyílt szívet, ezt az ölelésre kitárt kezet, ezt a megváltásodra kifüggesztett testet! Csak gondoljátok meg, mily nagy dolgok ezek, tegyétek szívetek mérlegére, vessétek, rögzítsétek őt egészen szívetekbe, hisz egészen mindenestül keresztrefeszítették őt érettetek. Valóban: Szeretett minket és önmagát adá érettünk. (Eph. 5, 2.) Ha most azt kérdezné tőlünk, mint egykor Pétertől: Szeretsz-e engem? rá mernénk-e felelni szívvel, lélekkel: Uram, te tudod, hogy szeretlek téged?

3. Mindenekért meghalt Krisztus,

hogy akik élnek, már ne maguknak éljenek, hanem annak, ki meghalt érttük, mondja Szent Pál (Kor. II. 5, 15.) Ez volna a Krisztus kínszenvedésének igazi gyümölcse, hogy ne magunknak éljünk, ne kényelmünknek, ne az élvezeteknek, ne a hírnévnek, ne ezekért dolgozzunk és fáradozzunk, hanem lelkünkért, mert: Nem vagytok magatokéi, mert nagy áron vétettetek meg. (Kor. I. 6, 19, 20.) Azért mondja Szent Bernát: Mit viszonzzak az Úrnak mindazokért, amiket nekem adott? Első művében magammal, a másodikban magával ajándékozott meg és amikor önmagát adta, visszaadott engem magamnak. Adatott és visszaadatott lévén, magamért magamnál vagyok adós, sőt kétszeresen adós. Mit adjak most még Istennek öérette?

152. ELMÉLKEDÉS.

Nagyszombat.

1. Krisztus meghalt, holttetemét

el kellett a keresztről távolítani: József, ki szintén Jézus tanítványa vala . . . (Mt. 27, 57.), de titokban a zsidóktól való félelme miatt . . . (Jn. 19, 38.) bátran beméne Pilátushoz és elkéré Jézus testét. (Mk. 15, 43.) Csak egy kéri el, oh mily kevesen szeretik a megfeszített Krisztust! És ez az egy is azelőtt még félelemből elrejtezett; de most, hogy Jézus a kereszten meghalt, nyíltan hozzászegődik, tanítványának vallja magát. Ezt már a kínszenvedés művelte benne. Bár mi is a kereszt gyalázatában reá ismernénk a mi Istenünkre és azután követnénk őt, de bátran, semmitől sem félve!

2. De volt egy másik titkos tanítvány is: Eljőve pedig Nikodémus is . . . myrrha- és aloe-vegyítéket hozván. (Jn. 19, 39.) Tehát csak két tanítvány akadt, kik a megfeszített Krisztus iránt kegyeletet tanúsítanak! Oh álljunk oda harmadiknak. És mit tesznek? Leveszik tetemét a keresztről, bebalzsamozzák, gyolcsba

takarják és saját vállaikon viszik a sírba, ők, a nemes emberek, őt, a bitófán kivégzettet! Nemes, előkelő létükre a gyalázatban meghaltat eltemetik és mi bűnös és alantas emberek lévén, szégyenelnénk őt? Őt most nem látjuk, vele most a kegyeletes dolgot meg nem tehetjük, de megtehetjük az ő tagjaival, embertársainkkal. Vegyük le őket a keresztről, vigasztaljuk meg lelkileg őket, balzsamozzuk be őket, megvédvén jó hírnevüket, takarjuk be őket fehér gyolcsba, mikor elhallgatjuk az ő hibáikat.

3. Arimateai József a saját új sírboltját adja át Krisztusnak: És saját új sírjába tevé, melyet a kősziklában vágott vala. És nagy követ hengeríte a sírnak ajtajára. (Mt. 27, 69.) Valahányszor áldozunk, Krisztust temetjük el szívünkbe, tartsuk be tehát azokat, miket az Irás Krisztus temetéséről mond. Legyen az a sír új, melyben még nem feküdt senki, nem semmi-

féle gonosz indulat ; legyen sziklába vajt, tehát olyan, mint a megmozdíthatatlan kőszikla, rendíthetetlen és állhatatos hitű ; hengerítsünk eléje követ, szívünk ajtajához állítsuk oda erős eltökéléseinket és végül végük körül szívünket a szent gondolatok őrségével.

Lelkiélet kis könyvei.

---

6. Székely László

ÉNEKEK ÉNEKE

Ára 50 fillér.

7. **IGY IMÁDKOZZATOK**

Ára 1 pengő.

8. Avancinus M.

A GYERMEK JÉZUS

Elmélkedések Advent első vasárnapjától hetvenedvasárnapig.

Ára 1 pengő.

9. Avancinus M.

A SZENVEDŐ JÉZUS

Elmélkedések hetvenedvasárnaptól húsvétig.

Ára 1 P.

